Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2026/799

1.4.2026.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2026/799

(2026. gada 30. marts),

ar ko saskaņo konkrētus maksātnespējas tiesību aspektus

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([1]),

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ([2]),

tā kā:

(1) Šīs direktīvas mērķis ir sekmēt iekšējā tirgus un kapitāla tirgu savienības pareizu darbību un novērst šķēršļus, kuri liedz īstenot pamatbrīvības, piemēram, kapitāla brīvu apriti un iedibinājumbrīvību, un kuru rašanās cēlonis ir atšķirības, kas pastāv valstu tiesību aktos maksātnespējas jomā.

(2) Maksātnespējas procedūras nodrošina finanšu un ekonomiskās grūtībās nonākušu uzņēmumu vai uzņēmēju sakārtotu likvidāciju vai pārstrukturēšanu. Finanšu investīciju kontekstā minētajām procedūrām, tostarp attiecīgajām garantijām, lai precīzi novērtētu minēto uzņēmumu un uzņēmēju aktīvu vērtību, ir būtiska nozīme, jo tās nosaka šādu investīciju galīgo atgūšanas vērtību. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2015/848 ([3]) atzītās lielās atšķirības starp materiālajiem maksātnespējas tiesību aktiem ir palielinājuši juridisko nenoteiktību un neparedzamību attiecībā uz maksātnespējas procedūru iznākumu. Lielas atšķirības atgūšanas vērtības ziņā un maksātnespējas procedūru pabeigšanai vajadzīgā laika ziņā visā Savienībā negatīvi ietekmē kreditoru un ieguldītāju izmaksu prognozējamību pārrobežu situācijās iekšējā tirgū. Šī atšķirība starp dalībvalstu noteikumiem samazina spēju piesaistīt pārrobežu investīcijas, tādējādi radot šķēršļus un ietekmējot kapitāla pārrobežu apriti Savienībā, kā arī uz trešām valstīm un no tām. Līdz ar to, lai saskaņotu konkrētus maksātnespējas tiesību aspektus, varētu būt nepieciešams veikt izmaiņas dažu dalībvalstu tiesību aktos.

(3) Iekšējā tirgus integrācija maksātnespējas tiesību aktu jomā, izmantojot šo direktīvu, ir svarīga, lai uzlabotu kapitāla tirgu darbības efektivitāti Savienībā, tostarp, nodrošinot labāku piekļuvi uzņēmumu finansējumam. Tādēļ ir jānosaka minimālās prasības konkrētās attiecīgo maksātnespējas procedūru jomās, kurām ir būtiska ietekme uz šādu procedūru efektivitāti un ilgumu, it īpaši pārrobežu maksātnespējas procedūru gadījumā.

([1]) OV C 184, 25.5.2023., 34. lpp.
([2]) Eiropas Parlamenta 2026. gada 10. marta nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2026. gada 30. marta lēmums.
([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/848 (2015. gada 20. maijs) par maksātnespējas procedūrām (OV L 141, 5.6.2015., 19. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/848/oj).

(4) Šī direktīva neskar darba ņēmēju individuālās un kolektīvās tiesības, kas paredzētas Savienības un valstu tiesību aktos saistībā ar maksātnespējas procedūrām, jo īpaši Padomes Direktīvās 98/59/EK ([4]) un 2001/23/EK ([5]) un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 2002/14/EK ([6]), 2008/94/EK ([7]) un 2009/38/EK ([8]), un valstu tiesību aktos, ar kuriem tās transponē. Jo īpaši šī direktīva neskar pienākumus attiecībā uz darba ņēmēju informēšanu un uzklausīšanu un darba ņēmēju tiesības uzņēmuma, uzņēmējsabiedrības vai uzņēmuma vai uzņēmējsabiedrības daļas īpašnieka maiņas gadījumā saskaņā ar minētajām direktīvām un valsts tiesību aktiem, ar kuriem tās transponē, tostarp, ja minētajos valsts tiesību aktos ir noteikumi, kas darba ņēmējiem vai viņu pārstāvjiem ir labvēlīgāki nekā minētajās direktīvās paredzētie noteikumi.

(5) Lai aizsargātu maksātnespējīgā parādnieka mantas vērtību, kas būs pieejama kreditoriem, valsts maksātnespējas tiesību aktos būtu jāiekļauj iedarbīgi noteikumi par prasībām attiecībā uz tādu tiesisku darbību, tostarp tiesisku darījumu, spēkā neesamību, apstrīdamību vai neizpildāmību, kuras ir kaitējošas kreditoru kopumam un kuras ir noslēgtas pirms maksātnespējas procedūras sākšanas ("apstrīdēšanas prasības"). Lai noteiktu, vai tiesiska darbība ir kaitējoša kreditoru kopumam, ir jāņem vērā, kā ir definēti jēdzieni maksātnespējīgā parādnieka manta un maksātnespējas procedūrās iesaistītais kreditors. Tas ir īpaši svarīgi tad, ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem noteiktas tiesības nav daļa no maksātnespējīgā parādnieka mantas regulējuma, bet attiecas uz parādnieka privāto dzīvi, piemēram, tiesībām stāties laulībā vai izbeigt to, vai adoptēt bērnu. Uz mantojuma pieņemšanu vai noraidīšanu nebūtu jāattiecina šajā direktīvā paredzētie noteikumi par apstrīdēšanas prasībām.

(6) Ņemot vērā to, ka apstrīdēšanas prasību mērķis ir novērst tiesiskas darbības kaitējošo ietekmi uz maksātnespējīgā parādnieka mantu, ir lietderīgi uzskatīt, ka tiesiskas darbības kaitējošā ietekme ir radusies brīdī, kad tiesiskā darbība tiek noslēgta, nevis tiesiskās darbības izpildes brīdī. Šajā direktīvā tiesisku darbību uzskata par noslēgtu, ja tā saskaņā ar valsts tiesību aktiem rada tiesiskas sekas. Tomēr ja, ievērojot valsts tiesību aktus, tiesiskas darbības tiesiskās sekas ir atkarīgas no tā, vai tiesiskā darbība ir ievadīta publiskā reģistrā, dalībvalstīm būtu jāspēj paredzēt, ka tiesiska darbība tiek uzskatīta par noslēgtu, tiklīdz ir izpildītas visas pārējās prasības attiecībā uz tās iedarbību, jo laiks, kas vajadzīgs tiesiskas darbības ievadīšanai publiskā reģistrā, ir ārpus parādnieka un citu pušu, kas veic tiesisko darbību, kontroles.

(7) Šīs direktīvas nolūkos jēdzienu "tiesiskās darbības" saskaņā ar noteikumiem par apstrīdēšanas prasībām vajadzētu interpretēt plaši, lai aptvertu jebkādu tīšu rīcību, kurai ir tiesiskas sekas un kura kaitē kreditoru kopumam, neatkarīgi no tā, vai ir nodoms radīt tiesiskās sekas vai kaitējumu, tostarp, ja personai, kas veic tiesisko darbību, nav krāpnieciska mērķa, neatkarīgi no noteikumiem citās tiesību jomās. Tomēr darbības, ko veic persona, kura nerīkojas apzināti vai rīkojas kā citādi, neīstenojot savu brīvo gribu, nebūtu jāuzskata par tiesiskām darbībām saskaņā ar šo direktīvu. Dalībvalstīm būtu jāspēj paredzēt, ka jēdziens "tiesiska darbība" ietver arī bezdarbību, jo nav būtiskas atšķirības, vai kreditoriem tiek nodarīts kaitējums attiecīgās personas darbības vai bezdarbības dēļ. Turklāt noteikumiem par apstrīdēšanas prasībām būtu jāattiecas ne tikai uz parādnieka veiktām tiesiskām darbībām, bet arī uz parādnieka darījumu partnera vai trešās personas veiktām tiesiskām darbībām.

([4]) Padomes Direktīva 98/59/EK (1998. gada 20. jūlijs) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz kolektīvo atlaišanu (OV L 225, 12.8.1998., 16. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1998/59/oj).

([5]) Padomes Direktīva 2001/23/EK (2001. gada 12. marts) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku tiesību aizsardzību uzņēmumu, uzņēmējsabiedrību vai uzņēmumu vai uzņēmējsabiedrību daļu īpašnieka maiņas gadījumā (OV L 82, 22.3.2001., 16. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/23/oj).

([6]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/14/EK (2002. gada 11. marts), ar ko izveido vispārēju sistēmu darbinieku informēšanai un uzklausīšanai Eiropas Kopienā – Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīga deklarācija par darba ņēmēju pārstāvību (OV L 80, 23.3.2002., 29. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/14/oj).

([7]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/94/EK (2008. gada 22. oktobris) par darba ņēmēju aizsardzību to darba devēja maksātnespējas gadījumā (OV L 283, 28.10.2008., 36. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/94/oj).

([8]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/38/EK (2009. gada 6. maijs) par to, kā izveidot Eiropas Uzņēmumu padomi vai procedūru darbinieku informēšanai un uzklausīšanai Kopienas mēroga uzņēmumos un Kopienas mēroga uzņēmumu grupās (OV L 122, 16.5.2009., 28. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/38/oj).

(8) Šī direktīva paredz minimālos noteikumus attiecībā uz apstrīdēšanas prasībām. Tāpēc, vienīgi izņemot šajā direktīvā noteikto apstrīdēšanas prasību noilguma termiņu, dalībvalstīm būtu jāspēj saglabāt vai pieņemt noteikumus par apstrīdēšanas prasībām, kas kreditoru kopumam ir labvēlīgāki nekā šajā direktīvā paredzētie noteikumi. Dalībvalstīm būtu arī jāspēj paredzēt pieņēmumus vai prasības, kas atvieglo pierādīšanas pienākumu par labu pusei, kura ir nākusi klajā ar prasījumu par tiesiskās darbības spēkā esību, apstrīdamību vai neizpildāmību.

(9) Lai aizsargātu parādnieka darījumu partnera tiesisko paļāvību, apstrīdēšanas prasības rezultātā veicot jebkādu iejaukšanos tiesiskās darbības spēkā esamībā vai izpildāmībā, tai vajadzētu būt samērīgai ar apstākļiem, kādos minētā tiesiskā darbība tikusi noslēgta. Šādi apstākļi ietver parādnieka nodomu, darījumu partnera zināšanas vai laiku, kas pagājis starp tiesiskās darbības noslēgšanu un maksātnespējas procedūras sākšanu. Tādēļ ir jānošķir dažādi konkrēti apstrīdēšanas prasību pamati, kuri ir balstīti uz plaši izplatītiem un tipiskiem faktu modeļiem un ar kuriem papildina apstrīdēšanas prasību vispārīgos priekšnoteikumus. Veicot jebkādu šādu iejaukšanos, būtu jāievēro arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartā ("Harta") noteiktās pamattiesības.

(10) Apstrīdēšanas prasībām būtu jāattiecas uz tiesiskām darbībām, kas noslēgtas noteiktā minimālajā laikposmā pirms dienas, kad iesniegts lūgums sākt maksātnespējas procedūru, vai dalībvalstīs, kurās maksātnespējas procedūru var sākt ar parādnieka pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūras locekļu noregulējumu, pirms šāda noregulējuma pieņemšanas dienas. Spējai celt apstrīdēšanas prasību nevajadzētu būt atkarīgai no laika, ko tiesa izmanto, lai izskatītu lūgumu sākt maksātnespējas procedūru, vai laika, kas nepieciešams, lai pieņemtu noregulējumu, ievērojot valsts tiesību aktus.

(11) Apstrīdēšanas prasību nolūkos būtu jānošķir tiesiskās darbības, kad darījumu partnera prasījums bija stājies spēkā, izpildāms un tika izpildīts vai nodrošināts piemērotā veidā ("atbilstošs segums"), un tiesiskās darbības, kuru izpilde pilnībā neatbilda kreditora prasījumam ("neatbilstošs segums"). Neatbilstoša seguma piemēri ietver: priekšlaicīgus maksājumus; parāda atmaksāšanu ar neparastiem maksāšanas līdzekļiem; iepriekš nenodrošināta prasījuma turpmāku nodrošināšanu, par ko nebija panākta vienošanās sākotnējā parāda līgumā; ārkārtas izbeigšanas tiesību piešķiršanu vai citus grozījumus, kas nav paredzēti pamatā esošajā līgumā; atteikšanos no tiesiskās aizsardzības; un iebildumus vai strīdīgu parādsaistību atzīšanu. Atbilstoša seguma gadījumā uz apstrīdēšanu, pamatojoties uz priekšrocībām, būtu jāspēj atsaukties tikai tad, ja tādas tiesiskās darbības kreditors, kura ir spēkā neesoša, apstrīdama vai neizpildāma, darījuma laikā zināja, ka parādnieks ir maksātnespējīgs. Kā atbilstoša, tā arī neatbilstoša seguma gadījumā jēdzieni darījumu partnera prasījuma "apmierināšana" un "nodrošinājums" būtu jāinterpretē plaši, lai ietvertu arī tādas darbības, kas rada ieskaita tiesības vai piešķir kreditoriem privileģētu statusu.

(12) Ar šo direktīvu ieviestie noteikumi par apstrīdēšanas prasībām nebūtu jāpiemēro dažām tiesiskajām darbībām, kas veido atbilstošu segumu, proti, tiesiskajām darbībām, kas tiek veiktas tieši apmaiņā pret taisnīgu atlīdzību par labu parādnieka aktīviem. Minēto tiesisko darbību mērķis ir atbalstīt parādnieka uzņēmuma ierasto ikdienas darbību. Lai uz tām netiktu attiecināti noteikumi par apstrīdēšanas prasībām, šādām tiesiskām darbībām būtu jānotiek uz līgumiska pamata, un tām ir vajadzīga tieša pušu savstarpējo pienākumu izpilde. Turklāt izpildes un pretizpildes vērtībai, kas izriet no minētajām tiesiskajām darbībām, vajadzētu būt līdzvērtīgai, un pretizpildei būtu jāsniedz labums parādniekam, nevis trešai personai. Tiesiskās darbības, kurām nebūtu jāpiemēro noteikumi par apstrīdēšanas prasībām, ietver: tūlītēju samaksu par precēm, algām vai pakalpojumiem; parādnieka ikdienas darbībai nepieciešamo preču apmaksu skaidrā naudā vai ar karti; samaksu par preču, produktu vai pakalpojumu sniegšanu atgriešanas gadījumā; nodrošinājuma tiesību izveidi pret aizdevuma izmaksu vai aizdevuma turpināšanās laikā, ja tas valsts noteikumu kontekstā ir nepieciešams, lai nodrošinātu, ka izpildes un pretizpildes vērtība joprojām ir līdzvērtīga; un tūlītēju valsts nodevu samaksu pret atlīdzību, piemēram, par piekļūšanu sabiedriskām vietām vai iestādēm. Tomēr noteikumi par apstrīdēšanas prasībām būtu jāpiemēro kredīta piešķiršanai. Vajadzētu būt iespējai uzskatīt, ka algas samaksa parādnieka darba ņēmējam saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir tiešs izpildījums, ja to veic trīs mēnešu laikā pēc tam, kad minētais darba ņēmējs ir sniedzis pakalpojumus.

(13) Parādnieka veikta nenokārtota parāda samaksa trešai personai trīspusējās attiecībās, piemēram, ja meitasuzņēmums samaksā mātesuzņēmuma parādu trešai personai, nebūtu automātiski jāuzskata par parādnieka tiesisku darbību bez atlīdzības vai par acīmredzami neatbilstošu atlīdzību. Šādos gadījumos parādnieka maksājums var būt savstarpēji saistīts ar trešās personas saistību pret mātesuzņēmumu izpildi, līdz ar ko parādniekam varētu būt radusies tieša vai netieša priekšrocība, un trešai personai varētu nebūt bijusi iespēja noraidīt parādnieka maksājumu.

(14) Nevajadzētu būt iespējai atsaukties uz to, ka iedzīvošanās, kas izriet no spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas tiesiskās darbības, vairs nav iespējama tai pusei, kura guvusi labumu no minētās tiesiskās darbības ("iedzīvošanās pārtraukšana"), ja minētā puse zināja par apstākļiem, kas ir apstrīdēšanas prasības pamatā. Tomēr, tā kā šajā direktīvā ir paredzēti minimālie noteikumi par apstrīdēšanas prasībām, dalībvalstis var nolemt neļaut pusei, kas guvusi labumu no tiesiskās darbības, aizstāvības nolūkā atsaukties uz iedzīvošanās pārtraukšanu pat tad, ja minētā puse nezināja par apstākļiem, kas ir apstrīdēšanas prasības pamatā.

(15) Jauns finansējums vai pagaidu finansējums saskaņā ar valsts tiesību aktiem un kā daļa no pārstrukturēšanas mēģinājuma, tostarp preventīvās maksātnespējas procedūras laikā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2019/1023 ([9]) II sadaļu, turpmākajās maksātnespējas procedūrās būtu jāaizsargā.

(16) Šī direktīva kā minimālās saskaņošanas instruments neskar valsts tiesību aktus par tādu tiesisku darbību spēkā esamību, uz kurām attiecas apstrīdēšanas prasības. Tāpēc dalībvalstu ziņā ir izlemt, vai kaitējošā tiesiskā darbība ir uzskatāma par **ipso iure** spēkā neesošu vai par neefektīvu, vai neizpildāmu, kā arī izlemt, vai arī šādas tiesiskās darbības var atcelt tikai ar tiesas lēmumu. Turklāt šajā direktīvā nav paredzēti nosacījumi, saskaņā ar kuriem uzskatāms, ka parādnieks nav spējīgs samaksāt savus parādus noteiktajā termiņā. Tāpēc šīs direktīvas nolūkos, lai noteiktu, vai parādnieks nespēj samaksāt savus parādus noteiktajā termiņā, tostarp, vai šādai noteikšanai ir vajadzīgs, lai parādnieks kopumā nespētu samaksāt savus parādus noteiktajā termiņā, ir jāpiemēro valsts tiesību akti.

(17) Galvenās sekas tam, ka apstrīdēšanas prasības rezultātā tiesiska darbība ir spēkā neesoša, apstrīdama vai neizpildāma, ir tādas, ka personai, kas gūst labumu no minētās tiesiskās darbības, ir pienākums atgriezt gūto labumu maksātnespējīgā parādnieka mantā. Jēdzienam "labums" šajā kontekstā attiecīgā gadījumā būtu jāietver atalgojumi un procenti saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem. Labumu varētu uzskatīt par atgrieztu vai nu tad, ja tiek atdots pats faktiskais labums, vai arī tad, ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem tiek izmaksāta šim labumam līdzvērtīga vērtība naudas izteiksmē. Vajadzētu būt iespējai celt apstrīdēšanas prasības pret atsevišķiem parādnieka tiesību pārņēmējiem, ja, iegādājoties aktīvus, uz kuriem attiecas apstrīdēšanas prasība, viņi zināja par apstākļiem, uz kuriem balstītas apstrīdēšanas prasības.

(18) Pusēm, kas ir cieši saistītas ar parādnieku, piemēram, radiniekiem, ja parādnieks ir fiziska persona, vai, ja parādnieks ir juridiska persona, pusēm, kuras pilda izšķirošas funkcijas saistībā ar parādnieku, parasti ir priekšrocības attiecībā uz informāciju par parādnieka finanšu stāvokli. Lai novērstu šāda stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, būtu jānosaka papildu aizsardzības pasākumi. Tāpēc apstrīdēšanas prasību kontekstā, ja otra puse, kas iesaistīta spēkā neesošā, apstrīdamā vai neizpildāmā tiesiskā darbībā, ir ar parādnieku cieši saistīta puse, būtu jāievieš juridiski pieņēmumi par to, vai minētā puse pārzina apstākļus, uz kuriem tika balstītas apstrīdēšanas prasības. Minētajiem pieņēmumiem vajadzētu būt atspēkojamiem, un to mērķim vajadzētu būt apvērst pierādīšanas pienākumu par labu maksātnespējīgā parādnieka mantai. Ja puse, kas guvusi labumu no spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas tiesiskās darbības, ir nodevusi iegūto labumu trešai personai, brīdim, kad nosaka, vai minētās puses ir cieši saistītas, vajadzētu būt nodošanas brīdim.

(19) Ir būtiski uzlabot maksātnespējas procesa administratoriem pieejamos līdzekļus, ar ko identificēt un izsekot maksātnespējīgā parādnieka mantā ietilpstošos aktīvus, kā arī aktīvus, uz kuriem attiecas apstrīdēšanas prasības, lai maksimāli palielinātu maksātnespējīgā parādnieka mantas vērtību. Pildot savus pienākumus, maksātnespējas procesa administratori var piekļūt informācijai publiskajos datu reģistros, no kuriem daži ir izveidoti saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un ir savstarpēji savienoti Eiropas līmenī, piemēram, Uzņēmējdarbības reģistru savstarpējās savienojamības sistēmā (*BRIS*), kas minēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1132 ([10]) vai Maksātnespējas reģistru savstarpējās savienojamības sistēmā (*IRI*), kas izveidota, ievērojot Regulu (ES) 2015/848. Tomēr tas, ka ir piekļuve tikai publiskajās datubāzēs glabātajai informācijai, bieži vien nav pietiekami, lai identificētu un izsekotu aktīvus, kuri ietilpst vai kuriem vajadzētu ietilpt maksātnespējīgā parādnieka mantā. Jo īpaši maksātnespējas procesa administratori saskaras ar praktiskām grūtībām, kad mēģina piekļūt aktīvu reģistriem, kuri atrodas dalībvalstīs, kas nav dalībvalstis, kurās tie ir iecelti.

([9]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1023 (2019. gada 20. jūnijs) par preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, parādsaistību dzēšanu un diskvalifikāciju un ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parādsaistību dzēšanu saistīto procedūru efektivitātes palielināšanas pasākumiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2017/1132 (Direktīva par pārstrukturēšanu un maksātnespēju) (OV L 172, 26.6.2019., 18. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1023/oj).

([10]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1132 (2017. gada 14. jūnijs) attiecībā uz sabiedrību tiesību dažiem aspektiem (OV L 169, 30.6.2017., 46. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1132/oj).

(20) Tādēļ ir jāparedz noteikumi, lai nodrošinātu, ka maksātnespējas procesa administratoriem, veicot savus pienākumus maksātnespējas procedūrās, ir tieša vai netieša piekļuve informācijai datubāzēs, kuras nav publiski pieejamas.

(21) Lai maksimāli palielinātu maksātnespējīgā parādnieka mantas vērtību, bieži vien ir neatsverama tūlītēja un tieša piekļuve bankas kontu reģistriem. Tāpēc būtu jāparedz noteikumi, kas dalībvalstu norīkotām tiesām vai administratīvām iestādēm nodrošina tūlītēju un tiešu piekļuvi informācijai, kura glabājas bankas kontu reģistros. Lai identificētu un izsekotu maksātnespējīgā parādnieka mantai piederošus aktīvus, kā arī aktīvus, uz kuriem attiecas apstrīdēšanas prasības, var būt nepieciešama piekļuve ne tikai informācijai par parādnieka bankas kontiem, bet arī informācijai par trešo personu bankas kontiem, ja ir pamatots iemesls uzskatīt, ka tās ir guvušas labumu no spēkā neesošām, apstrīdamām vai neizpildāmām tiesiskām darbībām. Ja dalībvalsts sniedz piekļuvi informācijai par bankas kontiem, izmantojot centralizētu elektronisku datu izguves sistēmu, minētajai dalībvalstij būtu jānodrošina, ka iestāde, kas uztur izguves sistēmu, tūlīt un nefiltrētā veidā paziņo meklēšanas rezultātus norīkotajām tiesām vai administratīvām iestādēm.

(22) Lai ievērotu tiesības uz personas datu aizsardzību un tiesības uz privātumu, tieša un tūlītēja piekļuve bankas kontu reģistriem būtu jāpiešķir tiesām vai administratīvām iestādēm, ko dalībvalstis šajā nolūkā ir norīkojušas. Tāpēc maksātnespējas procesa administratoriem būtu jāļauj netieši piekļūt minētajos bankas kontu reģistros glabātajai informācijai, pieprasot dalībvalsts, kurā tie tikuši iecelti, norīkotajām tiesām vai administratīvajām iestādēm atļauju piekļūt reģistriem un veikt meklēšanu. Dalībvalstīm būtu jāspēj norīkot tās pašas tiesas vai administratīvās iestādes, lai kā iekšzemē, tā arī pāri robežām piekļūtu bankas kontu reģistriem, izmantojot bankas kontu reģistru savstarpējās savienojamības sistēmu (*BARIS*), kas minēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2024/1640 ([11]). Dalībvalstīm būtu arī jāspēj paredzēt, ka nosacījumi attiecībā uz piekļuvi informācijai par bankas kontiem un meklēšanas veikšanu tajā būtu jāpārbauda tiesām vai iestādēm, kuras nav saskaņā ar šo direktīvu norīkotās tiesas vai iestādes. Piekļuve informācijai būtu jāpiešķir tikai, katru gadījumu izvērtējot atsevišķi, ja tas attiecas uz konkrētu maksātnespējas procedūru, lai identificētu un izsekotu maksātnespējīgā parādnieka mantai piederošus aktīvus, kā arī aktīvus, uz kuriem attiecas apstrīdēšanas prasības. Tomēr, tā kā šajā direktīvā ir paredzēti minimālie noteikumi, dalībvalstis var pieņemt vai saglabāt noteikumus, kas paredz maksātnespējas procesa administratoru tiešu piekļuvi un iespēju veikt meklēšanu savas valsts bankas kontu reģistros un elektroniskajās datu izguves sistēmās. Gadījumos, kad maksātnespējas procesa administratoriem ir tieša piekļuve un viņi var veikt tiešu meklēšanu, dalībvalstīm nav jānorīko tiesas vai iestādes nolūkā piekļūt savas valsts bankas kontu reģistriem vai elektroniskajām datu izguves sistēmām un veikt meklēšanu tajās, taču tām joprojām ir pienākums norīkot tiesas vai iestādes piekļuves un meklēšanas nolūkā, izmantojot *BARIS*.

(23) Direktīvā (ES) 2024/1640 ir paredzēts, ka centralizētajiem automatizētiem mehānismiem, piemēram, centrālajiem reģistriem vai centrālajām elektroniskajām datu izguves sistēmām, ir jābūt savstarpēji savienotiem, izmantojot *BARIS*, ko izstrādā un pārvalda Komisija. Ņemot vērā maksātnespējas lietu ar pārrobežu ietekmi pieaugošo nozīmi un attiecīgās finanšu informācijas nozīmi, lai maksātnespējas procedūrās maksimāli palielinātu maksātnespējīgā parādnieka mantas vērtību, norīkotajām tiesām vai administratīvajām iestādēm būtu jāspēj tieši piekļūt citu dalībvalstu bankas kontu reģistriem un veikt tajos meklēšanu, izmantojot *BARIS*.

(24) Saskaņā ar šo direktīvu norīkoto tiesu vai administratīvo iestāžu pārrobežu piekļuve informācijai par bankas kontiem, izmantojot *BARIS*, ir balstīta uz savstarpēju uzticēšanos starp dalībvalstīm, kas izriet no pamattiesību ievērošanas un principiem, kuri atzīti Līguma par Eiropas Savienību (LES) 6. pantā un Hartā, kā arī pamattiesībām un principiem, kas paredzēti starptautiskajās tiesībās un starptautiskajos nolīgumos, kuros Savienība vai visas dalībvalstis ir puses, tostarp Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā, un dalībvalstu konstitūcijās to attiecīgajās piemērošanas jomās. Saskaņā ar šo direktīvu paredzētās pilnvaras piekļūt informācijai par bankas kontiem un meklēt tajā, izmantojot *BARIS*, būtu jāīsteno saskaņā ar Savienības un valsts tiesību aktiem, kā arī valsts procesuālajām garantijām attiecībā uz personas datu aizsardzību.

([11]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1640 (2024. gada 31. maijs) par mehānismiem, kas dalībvalstīm jāievieš, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937 un ar ko groza un atceļ Direktīvu (ES) 2015/849 (OV L, 2024/1640, 19.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj).

(25) Jebkuri personas dati, ko saskaņā ar šo direktīvu ieguvušas norīkotās tiesas vai administratīvās iestādes, vai maksātnespējas procesa administratori, būtu jāapstrādā tikai tad, ja tas ir nepieciešams un samērīgi, lai notiekošās maksātnespējas procedūrās identificētu un izsekotu aktīvus, kas ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā, saskaņā ar piemērojamiem datu aizsardzības noteikumiem.

(26) Direktīva (ES) 2024/1640 nodrošina, ka personām, kurām ir leģitīma interese, tiek nodrošināta piekļuve informācijai par faktiskajiem labuma guvējiem saskaņā ar datu aizsardzības noteikumiem. Lai izsekotu aktīvus notiekošu maksātnespējas procesu kontekstā, būtu laikus jāpiešķir maksātnespējas procesa administratoriem piekļuve konkrētām informācijas par faktiskajiem īpašniekiem kategorijām, kura tiek glabāta savstarpēji savienotajos centrālajos faktisko īpašnieku reģistros, piemēram, informācijai par faktiskā īpašnieka vārdu un uzvārdu, dzimšanas mēnesi un gadu, dzīvesvietas valsti un valstspiederību, kā arī iegūtās faktiskās līdzdalības būtību un apjomu.

(27) Lai nodrošinātu, ka aktīvus var efektīvi izsekot pārrobežu maksātnespējas procedūru kontekstā, maksātnespējas procesa administratoriem būtu jāpiešķir ātra piekļuve valsts reģistriem un datubāzēm pat tad, ja minētie reģistri atrodas dalībvalstī, kas nav valsts, kurā attiecīgais maksātnespējas procesa administrators tika iecelts. Piekļuve būtu jānodrošina, neiesaistot nevienu starpniektiesu vai starpniekiestādi, kas ļautu maksātnespējas procesa administratoriem tieši sazināties ar subjektiem, kuri pārvalda vai uztur attiecīgos valsts reģistrus vai datubāzes. Būtu jāļauj dalībvalstīm paredzēt, ka maksātnespējas procesa administratori var veikt tiešu meklēšanu šādos reģistros vai datubāzēs ietvertajās datu kopās. Piekļuves nosacījumiem, ko piemēro citā dalībvalstī ieceltiem maksātnespējas procesa administratoriem, nevajadzētu būt apgrūtinošākiem par tiem, ko piemēro vietējiem maksātnespējas procesa administratoriem. Tāpēc dalībvalstīm nebūtu jāpiemēro atšķirīgi piekļuves nosacījumi, pamatojoties tikai uz to, ka pieteikuma iesniedzējs ir citā dalībvalstī iecelts maksātnespējas procesa administrators. Ar maksātnespējas procesa administratoru iesniegto pieprasījumu saņemšanu un piešķiršanu saistītie procesuālie aspekti, piemēram, procedūras valoda vai piekļuves nosacījumu pārbaude, būtu jāreglamentē tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā tiek glabāti reģistri un datubāzes.

(28) Lai izveidotu efektīvu un konsekventu sistēmu parādu piedziņai pret parādnieku aktīviem, ir būtiski novērst to, ka parādnieki slēpj savus aktīvus, tostarp, iegādājoties finanšu instrumentus, piemēram, vērtspapīrus. Atšķirības starp valsts norēķinu sistēmām, kā arī finanšu instrumentu dažādie veidi un iezīmes var radīt grūtības piekļūt ierakstiem un identificēt finanšu instrumenta galīgo faktisko īpašnieku. Tāpēc – neatkarīgi no dalībvalsts izmantotā reģistra, datubāzes vai citas informācijas avota veida – dalībvalstīm ir jāievieš satvars, kas pēc pieprasījuma atvieglo finanšu instrumentu īpašnieku identificēšanu un izsekošanu, ļaujot piekļūt minētajiem valsts reģistriem un datubāzēm.

(29) Maksātnespējas procedūru izraisītas likvidācijas kontekstā ar valsts tiesību aktiem maksātnespējas jomā būtu jāļauj realizēt uzņēmuma aktīvus, pārdodot minēto uzņēmumu vai tā daļu kā darbību turpinošu uzņēmumu. Ar "uzņēmuma kā darbību turpinoša uzņēmuma pārdošanu" šajā direktīvā saprot, ka uzņēmums tiek pilnībā vai daļēji nodots ieguvējam tādā veidā, lai minētais uzņēmums vai pietiekami nozīmīga tā daļa varētu turpināt darboties kā ekonomiski produktīva vienība. Ar to nesaprot pārdošanu, kurā iekļauta uzņēmuma aktīvu pārdošana pa daļām ("likvidācija pa daļām").

(30) Parasti tiek pieņemts, ka augstāku vērtību var atgūt, ja likvidācija tiek veikta, pārdodot uzņēmumu vai tā daļu kā darbību turpinošu uzņēmumu, nevis veicot likvidāciju pa daļām. Lai atvieglotu uzņēmuma kā darbību turpinoša uzņēmuma pārdošanu, valsts maksātnespējas tiesību aktos būtu jāparedz procedūras, saskaņā ar kurām finansiālās grūtībās nonākušais parādnieks – ar uzrauga palīdzību vai tā uzraudzībā – var meklēt ieinteresētos ieguvējus un sagatavot uzņēmuma kā darbību turpinoša uzņēmuma iepriekšsagatavotu pārdošanu ("iepriekšsagatavota procedūra") pirms maksātnespējas procedūru oficiālās sākšanas. Tad uzņēmuma aktīvus, uz kuru attiecas iepriekšsagatavotā procedūra, var ātri realizēt neilgi pēc maksātnespējas procedūru oficiālās sākšanas. Šai direktīvai būtu jānosaka standarti iepriekšsagatavotajai procedūrai, vienlaikus ļaujot dalībvalstīm minētos standartus pielāgot saviem spēkā esošajiem valsts tiesību aktiem maksātnespējas jomā. Lai nodrošinātu, ka pārdošanas process ir taisnīgs, uzraugam vajadzētu būt neatkarīgam no parādnieka un jebkuras ar parādnieku cieši saistītas puses. Dalībvalstīm būtu jāspēj paredzēt papildu prasības attiecībā uz uzrauga neatkarību no kapitāla turētājiem vai kreditoriem. Iepriekšsagatavotajai procedūrai vajadzētu sastāvēt no diviem posmiem, proti, sagatavošanās posma un likvidācijas posma.

(31) Sagatavošanās posma mērķim vajadzētu būt atrast piemērotu pircēju parādnieka uzņēmumam vai tā daļai, un tam vajadzētu būt konfidenciālam vismaz attiecībā uz centieniem atrast piemērotu pircēju. Likvidācijas posma mērķim vajadzētu būt apstiprināt un veikt parādnieka uzņēmuma vai tā daļas pārdošanu un sadalīt ieņēmumus kreditoriem saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Likvidācijas posms būtu jāsāk ar tiesu iestādes vai jebkuras citas kompetentās iestādes lēmumu oficiāli sākt maksātnespējas procedūras saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kas bieži beidzas ar parādnieka likvidāciju. Parādniekam pēc likvidācijas posma pabeigšanas nebūtu jāliedz turpināt uzņēmējdarbību ar atlikušo saimnieciskās darbības daļu. Likvidācijas posms būtu jāīsteno, izmantojot maksātnespējas procedūras, kas nav preventīvās pārstrukturēšanas procedūras. Dalībvalstīs, kurās piemēro Regulu (ES) 2015/848, likvidācijas posms būtu jāīsteno, izmantojot maksātnespējas procedūras, kas ir iekļautas minētās regulas A pielikumā un kas nav preventīvās pārstrukturēšanas procedūras.

(32) Iepriekšsagatavotā procedūra neskar darba ņēmēju tiesības saskaņā ar Savienības un valsts tiesību aktiem, tostarp attiecībā uz darba ņēmēju pārstāvju iesaistīšanu. Jo īpaši, iepriekšsagatavota procedūra būtu jāreglamentē ar normatīvajiem aktiem un būtu jāsaprot kā procedūra, kurā visa uzņēmuma vai tā daļas nodošanu sagatavo ar uzrauga palīdzību un tiesas vai kompetentās iestādes uzraudzībā, pirms oficiālas maksātnespējas procedūras uzsākšanas nolūkā likvidēt parādnieka aktīvus. Iepriekšsagatavotās procedūras galvenais mērķis ir dot iespēju likvidēt parādnieka aktīvus, maksātnespējas procesa kontekstā pārdodot uzņēmumu vai tā daļu kā darbību turpinošu uzņēmumu, lai maksimāli apmierinātu visu kreditoru prasījumus, taču to var izmantot arī nolūkā saglabāt darbavietas.

(33) Šī direktīva neskar Direktīvu 2001/23/EK. Ņemot vērā Tiesas judikatūru, proti, 2022. gada 28. aprīļa spriedumu lietā C-237/20, *Federatie Nederlandse Vakbeweging* ([12]), uz likvidācijas posmu attiecas Direktīvas 2001/23/EK 5. panta 1. punktā paredzētais izņēmums, pamatojoties uz to, ka iepriekšsagatavotas procedūras galvenais mērķis ir maksimāli apmierināt kreditoru prasījumus, vienlaikus pēc iespējas saglabājot darbavietas.

(34) Iepriekšsagatavotas procedūras ieviešanai saskaņā ar šo direktīvu nekādā veidā nevajadzētu ierobežot maksātnespējas procesa administratoru pilnvaras vai iespēju pārdot uzņēmumu kā darbību turpinošu uzņēmumu valsts tiesību aktos paredzētajās maksātnespējas procedūrās.

(35) Šīs direktīvas noteikumi par iepriekšsagatavoto procedūru neaizstāj valsts materiālo tiesību normas, jo īpaši par kreditoru prasījumu sarindošanu, ieņēmumu sadali, kreditoru līdzdalības būtību, tvērumu un veidu vai maksātnespējas procesa administratora atlīdzību. Ja tiesa vai kompetentā iestāde neļauj pārdot uzņēmumu vai tā daļu, kā to ierosinājis uzraugs, maksātnespējas procedūra būtu jāturpina saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem maksātnespējas jomā. Uz likvidācijas posma uzsākšanu attiecas valsts tiesību aktos noteiktās prasības maksātnespējas procedūru sākšanai, piemēram, par to, vai šādas procedūras sākšanai ir pamatojums.

(36) Šajā direktīvā paredzētā iepriekšsagatavotā procedūra būtu jāpiemēro parādniekiem, kas ir juridiskas personas. Būtu jāļauj dalībvalstīm paplašināt iepriekšsagatavotās procedūras piemērošanu, attiecinot to arī uz fiziskām personām, kas ir uzņēmēji.

(37) Parādniekam būtu jāspēj izmantot atsevišķu izpildes panākšanas darbību pagaidu apturēšanu. Apturēšanai vajadzētu būt pieejamai vai nu sagatavošanās posmā, vai saistībā ar cita veida maksātnespējas procedūrām, kurās parādnieks saglabā pilnīgu vai vismaz daļēju kontroli pār saviem aktīviem un sava uzņēmuma ikdienas darbību un kurās var turpināt un pabeigt parādnieka uzņēmuma vai tā daļas kā darbību turpinoša uzņēmuma pārdošanu. Ja apturēšana ir darīta pieejama sagatavošanās posmā, tai vajadzētu būt pieejamai saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti Direktīvas (ES) 2019/1023 6. un 7. pantā un valsts tiesību aktos, ar kuriem transponē minēto direktīvu.

([12]) Tiesas 2022. gada 28. aprīļa spriedums *Federatie Nederlandse Vakbeweging*, C-237/20, ECLI:EU:C:2022:321.

(38) Iepriekšsagatavotajai procedūrai būtu jānodrošina, ka labākais piedāvājums, kas saņemts sagatavošanās posmā, tiek iesniegts vai nu tiesai vai kompetentajai iestādei atļaujas saņemšanai, vai kreditoriem apstiprināšanai. Uzraugam būtu jānovērtē un jānorāda, vai, veicot likvidāciju pa daļām, tiktu atgūta lielāka vērtība kreditoriem nekā tirgus cena, kas tiktu iegūta, pārdodot uzņēmumu vai tā daļu kā darbību turpinošu uzņēmumu. Varētu pamatoti sagaidīt, ka darbību turpinoša uzņēmuma vērtība būs lielāka nekā pa daļām likvidēta uzņēmuma vērtība, jo minētās vērtības pamatā ir pieņēmums, ka uzņēmums turpinās savu darbību ar minimāliem traucējumiem, saglabās finanšu kreditoru, akcionāru (dalībnieku) un klientu uzticību un turpinās gūt ieņēmumus. Nav jāuzliek lieks slogs uzraugam vai pārdošanas procesam, un jo īpaši procesa sagatavošanas posmā nebūtu jāpieprasa visaptverošs vērtējums, ja vien potenciālais pircējs nav puse, kas ir cieši saistīta ar parādnieku. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt, ka uzraugam ir jāņem vērā citi ar cenu nesaistīti elementi, tostarp sabiedrības intereses vai uzņēmuma dzīvotspēja. Tomēr prasība veikt pastiprinātu pārbaudi būtu jāpiemēro, ja piedāvājumu, kas tiek uzskatīts par labāko piedāvājumu, izsaka puse, kas ir cieši saistīta ar parādnieku. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai pieprasīt no uzrauga pamatojumu viņa secinājumam, ka piedāvājums, kas atzīts par labāko piedāvājumu, nenostāda kreditorus sliktākā situācijā par to, kādā tie atrastos, ja parādnieka maksātnespējas situācijas risināšanai tiktu izmantots alternatīvs mehānisms. Uzraugam būtu jādokumentē pārdošanas procesa sagatavošana, lai nodrošinātu atbilstīgu pamatu labākā piedāvājuma atļaušanai vai apstiprināšanai.

(39) Sagatavošanās posmam vajadzētu būt ierobežotam laikā. Dalībvalstīm būtu jāparedz maksimālais ilgums, kas var būt īsāks par atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas ilgumu, kā paredzēts Direktīvā (ES) 2019/1023. Ja sagatavošanās posmā kļūst skaidrs, ka iepriekšsagatavotās procedūras mērķus nevar sasniegt, dalībvalstīm būtu jāspēj paredzēt, ka iepriekšsagatavoto procedūru var izbeigt. Šādas situācijas var rasties, ja parādnieks nav sadarbojies ar uzraugu vai sagatavošanās posmā nav rīkojies ar pienācīgu rūpību. Šāda situācija ir arī tad, ja nav pamatotu izredžu pārdot uzņēmumu kā darbību turpinošu uzņēmumu, piemēram, kad parādnieka grāmatvedība un uzskaite nav pilnīga vai tai ir tādi trūkumi, ka nav iespējams noskaidrot tā saimniecisko un finansiālo stāvokli. Turklāt gadījumos, kad valsts tiesību akti nosaka, ka pārdošanas procesam sagatavošanās posmā ir jābūt balstītam uz konkurenci, pārredzamību, taisnīgumu un jāatbilst tirgus standartam, tādas parādnieka darbības, kas neatbilst minētajām prasībām, var uzskatīt par pienācīgas rūpības neievērošanu. Tomēr dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt, ka pat tad, ja parādnieks nesadarbojas ar uzraugu vai nerīkojas ar pienācīgu rūpību, taču sagatavošanās posma turpināšana ir kreditoru vispārējās interesēs, tiesai vai kompetentajai iestādei ir iespēja saskaņā ar piemērojamiem maksātnespējas tiesību aktiem ierobežot parādnieka tiesības pārvaldīt savu uzņēmumu, lai pabeigtu iepriekšsagatavoto procedūru.

(40) Lai nodrošinātu, ka uzņēmums tiek pārdots par vislabāko cenu, izmantojot iepriekšsagatavoto procedūru, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka pārdošanas process sagatavošanās posmā notiek saskaņā ar augstiem konkurences, pārredzamības un taisnīguma standartiem. Alternatīvi dalībvalstīm būtu jāspēj paredzēt, ka pēc likvidācijas posma sākšanas vai pēc iepazīstināšanas ar ieteikto vislabāko solītāju tiek rīkota publiska izsole, lai izvēlētos labāko piedāvājumu, vai arī kreditori apstiprina uzrauga ieteikto piedāvājumu. Dalībvalstu ziņā ir izlemt, vai kreditoru apstiprinājumu sniedz kreditoru kopsapulce vai kreditoru komiteja.

(41) Dalībvalstīm nav liegts paredzēt, ka tiesa vai kompetentā iestāde, kas ir konstatējusi, ka pārdošanas process nav balstīts uz konkurenci, nav pārredzams un taisnīgs un neatbilst tirgus standartiem, var nolemt rīkot publisku izsoli likvidācijas posmā vai parādnieka aktīvu likvidāciju pa daļām maksātnespējas procedūrā, kas sākta iepriekšsagatavotās procedūras ietvaros.

(42) Ir nepieciešams, lai visiem kreditoriem, kuriem ir prasījumi pret maksātnespējīgo parādnieku, būtu tiesības piedalīties iepriekšsagatavotās procedūras likvidācijas posmā. Vajadzētu būt iespējai šādus prasījumus pienācīgi reģistrēt, izskatīt un apmierināt saskaņā ar piemērojamo maksātnespējas regulējumu.

(43) Maksātnespējas sistēmās, kuru pamatā ir kreditoru autonomijas princips, dalībvalstīm būtu jāspēj paredzēt, ka kreditoru kopsapulces vai kreditoru komitejas ziņā ir atļaut pārdot parādnieka uzņēmumu vai tā daļu saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

(44) Ja dalībvalsts izvēlas pieprasīt augstus standartus sagatavošanās posmā, uzraugam vai, ja un ciktāl dalībvalstis tā nolemj, parādniekam, kura manta ir paša valdījumā, vajadzētu būt atbildīgam par to, lai nodrošinātu, ka pārdošanas process ir balstīts uz konkurenci, ir pārredzams un taisnīgs un atbilst tirgus standartiem. Lai nodrošinātu atbilstību tirgus standartiem, pārdošanas procesam vajadzētu būt saderīgam ar standarta noteikumiem un praksi attiecībā uz apvienošanos un pārņemšanu attiecīgajā dalībvalstī, potenciāli ieinteresētās personas būtu jāuzaicina piedalīties pārdošanas procesā, potenciālajiem pircējiem būtu jāatklāj viena un tā pati informācija, lai tie varētu veikt uzticamības pārbaudi, un piedāvājumi no ieinteresētajām personām būtu jāsaņem strukturētā procesā.

(45) Ja publiska izsole tiek rīkota pirms vai pēc tam, kad ir sācies likvidācijas posms, piedāvājums, ko uzraugs izvēlējies sagatavošanās posmā, izsoles vajadzībām būtu jāizmanto kā sākotnējais piedāvājums ("izlūkošanas piedāvājums"). Parādniekam sagatavošanās posmā būtu jāspēj piedāvāt stimulus izlūkošanas piedāvājuma iesniedzējam, jo īpaši piekrītot atlīdzināt izdevumus vai maksu par vienpusēju atteikumu pildīt saistības, ja publiskā izsolē tiek izvēlēts labāks piedāvājums. Dalībvalstīm tomēr būtu jānodrošina, ka šādi stimuli ir samērīgi un neattur citus potenciāli ieinteresētos solītājus no dalības izsolē.

(46) Uzraugam būtu rakstiski jādokumentē katrs pārdošanas procesa posms un jāziņo par to. Minētie dokumenti un ziņojumi būtu laikus jādara pieejami digitālā formātā. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka uzraugam piemēro tādas pašas konfidencialitātes prasības kā maksātnespējas procesa administratoram.

(47) Lai izvairītos no uzņēmuma vērtības būtiskas samazināšanās tikai tāpēc, ka pret to ir sākta maksātnespējas procedūra, ir svarīgi nodrošināt, ka ieguvējs pārņem operatīvos darījumu partnerus, piemēram, attiecīgā parādnieka piegādātājus vai klientus, un tos neietekmē iepriekšsagatavotā procedūra. Tādēļ maksātnespējas procedūras sākšanai nevajadzētu izraisīt tādu līgumu priekšlaicīgu izbeigšanu, saskaņā ar kuriem personām joprojām ir jāpilda noteiktas saistības un kuri ir nepieciešami uzņēmējdarbības turpināšanai. Šāda izbeigšana nepamatoti apdraudētu iepriekšsagatavotas procedūras ietvaros pārdodama uzņēmuma vai tā daļas vērtību. Tādēļ būtu jānodrošina, ka šādi līgumi tiek cedēti parādnieka uzņēmuma vai tā daļas ieguvējam, pat ja parādnieka darījumu partneris līgumā nedod piekrišanu cesijai. Tomēr var būt situācijas, kad nevar pamatoti sagaidīt, ka atsevišķas saistības saskaņā ar šādiem līgumiem tiks nodotas, piemēram, ja ieguvējs ir līguma darījumu partnera konkurents. Dalībvalstīm būtu jāspēj paredzēt, ka līgumsaistību cedēšanas nolūkā ir vajadzīga parādnieka darījumu partnera vai darījumu partneru piekrišana, atkarībā no līguma veida, pušu veida vai attiecīgā uzņēmuma interesēm. Dalībvalstīm būtu jāspēj lūgt licenciāta piekrišanu, lai izbeigtu līgumus, kas saistīti ar intelektuālā un rūpnieciskā īpašuma tiesību licencēm, kuru licenciārs ir parādnieks, jo minēto tiesību aizsardzība licenciāra maksātnespējas gadījumā veicina investēšanu šādu tiesību attīstībā.

(48) Šīs direktīvas noteikumi par līgumu automātisku cesiju ieguvējam neskar darījumu partnera tiesības izbeigt līgumu saskaņā ar tā noteikumiem vai darījumu partnera tiesības veikt pasākumus, kuri paredzēti piemērojamajās līgumtiesībās un kuru mērķis ir nodrošināt, ka parādnieks izpilda līgumu neizpildes vai neatbilstīgas izpildes gadījumā, piemēram, darījumu partnera tiesības pirms vai pēc cesijas prasīt noguldījumu vai nodrošinājuma tiesības vai izpildes aizturējuma tiesības.

(49) Dalībvalstīm būtu arī jāspēj ieviest papildu aizsardzības pasākumu darījumu partnera likumīgo interešu aizsardzībai, piešķirot darījumu partnerim tiesības izbeigt līgumu, par to brīdinot vismaz trīs mēnešus iepriekš, ja darījumu partneri netaisnīgi nelabvēlīgi ietekmētu pienākums turpināt līguma izpildi līdz agrākajam datumam, līdz kuram tas varētu līgumu izbeigt saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Šī direktīva neskar noteikumus par pierādīšanas pienākumu attiecībā uz netaisnīgu nelabvēlīgu ietekmi saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

(50) Lai aktīvu cesijas līgumi potenciālajiem pircējiem būtu pievilcīgāki un tādējādi darbību turpinošu uzņēmumu pārdošanā tiktu panāktas augstākas cenas, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka pircēji iegādājas uzņēmumus, kam nav nekādu parādu un saistību. Tāpēc kreditoru prasījumi būtu jāapmierina, izmantojot pārdošanā gūtos ieņēmumus, nevis jāvēršas tieši pret uzņēmuma pircēju. Tomēr saistības, kas izriet no izpildāmiem līgumiem vai darba attiecībām, piemēram, saistības, kas saistītas ar darba ņēmēju tiesībām uz darbinieku pensiju pabalstiem, kas nodotas ieguvējam, paliek ieguvēja atbildībā. Turklāt dalībvalstīm būtu jāspēj ieviest vai uzturēt spēkā noteikumus, kuros paredzēts, ka parādnieka rīcība tiek ņemta vērā, izvērtējot ieguvēja atbildību par kaitējumu, ja minētā rīcība var būt attiecināma uz ieguvēju saskaņā ar piemērojamiem maksātnespējas tiesību aktiem. Šādus noteikumus var piemērot kaitējumam, uz kuru attiecas vides tiesību akti, vai kaitējumam, kas saistīts ar konkrētu aktīvu īpašumtiesībām vai kontroli.

(51) Nodrošinājuma tiesību vai citu parādnieka uzņēmumam piederīgo aktīvu apgrūtinājumu atbrīvošana būtu jāreglamentē ar valsts tiesību aktiem. Ja kādas dalībvalsts tiesību aktos ir prasīta nodrošinājuma tiesību turētāja nepārprotama piekrišana minēto tiesību atbrīvošanai, minētajai dalībvalstij būtu jāspēj paredzēt atkāpi no minētās prasības, izņemot gadījumus, kad turētājs iebilst pret atbrīvošanu.

(52) No sagatavošanās posma nevajadzētu izslēgt labāko piedāvājumu, pamatojoties tikai uz to, ka to iesniegusi ar parādnieku cieši saistīta puse. Tādēļ ar parādnieku cieši saistītām pusēm vajadzētu ļaut iesniegt piedāvājumu un, ja to piedāvājums ir sekmīgs, iegādāties uzņēmumu bez parādiem un saistībām. Tomēr cieši saistītu pušu tiesībām iesniegt piedāvājumu vajadzētu būt pastiprinātas solīšanas procesa pārbaudes priekšmetam. Vienlīdzīgu iespēju nodrošināšana citiem solītājiem, jo īpaši attiecībā uz piekļuvi informācijai un informācijas simetrijas nodrošināšanu, veicina ātru un efektīvu iepriekšsagatavotās procedūras darbību un ļauj citiem solītājiem sagatavot savus piedāvājumus.

(53) Ja piedāvājums, ko iesniegusi ar parādnieku cieši saistīta puse, tiek uzskatīts par labāko piedāvājumu, dalībvalstīm būtu jāspēj ieviest papildu aizsardzības pasākumus, lai atļautu un veiktu parādnieka uzņēmuma vai tā daļas pārdošanu. Šie aizsardzības pasākumi var ietvert ieguvēja pienākumu nodrošināt darbības nepārtrauktību minimālā laikposmā vai darba līgumu turpināšanu.

(54) Iespēja izmantot pirmpirkuma tiesības pārdošanas procesā kropļotu konkurenci iepriekšsagatavotajā procedūrā. Potenciālie solītāji varētu atturēties no solīšanas, ja tiesību turētāji pēc saviem ieskatiem varētu noraidīt minētos piedāvājumus neatkarīgi no ieguldītā laika un līdzekļiem vai attiecīgo piedāvājumu ekonomiskās vērtības. Lai nodrošinātu, ka uzvarējušie piedāvājumi atspoguļo labāko cenu tirgū, pirmpirkuma tiesības nebūtu piešķiramas solītājiem, kā arī šādas tiesības nebūtu izmantojamas likvidācijas posmā. Pirmpirkuma tiesību turētāji, kuriem šādas tiesības tika piešķirtas pirms iepriekšsagatavotās procedūras sākšanas, būtu jāaicina piedalīties izsolē tā vietā, lai viņi izmantotu savas pirmpirkuma tiesības. Tomēr dalībvalstīm būtu jāspēj īstenot tiesību aktos noteiktās pirmpirkuma tiesības, kuras neietekmē parādnieka maksātnespēja.

(55) Dalībvalstīm būtu jāļauj nodrošinātajiem kreditoriem piedalīties solīšanas procesā iepriekšsagatavotās procedūras ietvaros, piedāvājot savu nodrošināto prasījumu summu kā atlīdzību par to aktīvu iegādi, par kuriem viņiem ir nodrošinājums ("kredīta solīšana"). Tomēr kredīta solīšanu nevajadzētu izmantot tādā veidā, ka nodrošinātajiem kreditoriem tiktu piešķirta nepamatota priekšrocība solīšanas procesā, piemēram, ja viņu nodrošinātā prasījuma summa pret parādnieka aktīviem pārsniedz parādnieka uzņēmuma tirgus vērtību. Tādējādi nodrošinātajam kreditoram nebūtu jāspēj solīt visu sava prasījuma summu pret parādnieka uzņēmumu, ja uzņēmuma vērtība ir mazāka par minēto summu, jo tas varētu atturēt potenciālos konkurentus no dalības solīšanas procesā. Tādēļ ar šo direktīvu būtu jāierobežo summa, ko kreditors var solīt gadījumos, kad prasījumi ir ar nepietiekamu nodrošinājumu vai ar nepietiekamām garantijām. Tādos gadījumos nodrošinātajam kreditoram vajadzētu būt iespējai solīt tikai par tādu summu, kas ir kompensējama ar pirkuma cenu, nepārsniedzot uzņēmuma tirgus vērtību. Ierobežojums kreditora iespējām solīt nodrošināta prasījuma pilnā vērtības apmērā nenozīmē, ka minētais prasījums zaudē nodrošinājuma tiesības attiecībā uz to prasījuma daļu, ko nevar izmantot solīšanas procesā.

(56) Šī direktīva neskar Savienības konkurences tiesību, jo īpaši Padomes Regulas (EK) Nr. 139/2004 ([13]), piemērošanu, un tā neliedz dalībvalstīm ieviest valsts apvienošanās kontroles sistēmas. Izvēloties labāko piedāvājumu, uzraugam būtu jāļauj ņemt vērā regulatīvos riskus, ko rada piedāvājumi, kuriem nepieciešama konkurences iestāžu atļauja, un viņam būtu jāspēj apspriesties ar minētajām iestādēm saskaņā ar piemērojamiem noteikumiem. Tam, ka konkurences iestāde izpauž informāciju, nevajadzētu būt pretrunā valsts noteikumiem par komercnoslēpumu aizsardzību. Solītājiem arī turpmāk vajadzētu būt pienākumam sniegt visu nepieciešamo informāciju, lai novērtētu minētos riskus, un savlaicīgi sazināties ar kompetentajām konkurences iestādēm, lai minētos riskus mazinātu. Lai palielinātu iespējamību, ka iepriekšsagatavotās procedūras būs veiksmīgas, tāda piedāvājuma gadījumā, kas rada šādus riskus, uzraugam vai parādniekam būtu jārīkojas tādā veidā, lai atvieglotu alternatīvu piedāvājumu iesniegšanu.

(57) Direktori pārrauga uzņēmuma lietu pārvaldību un vislabāk pārzina tā finanšu stāvokli. Tāpēc direktori ir vieni no pirmajiem, kas saprot, vai uzņēmums ir maksātnespējīgs. Ja direktori novēloti iesniedz maksātnespējas pieteikumu, var samazināties kreditoru atgūstamā vērtība. Tādēļ dalībvalstīm būtu jāievieš pienākums direktoriem noteiktā termiņā iesniegt lūgumu sākt maksātnespējas procedūru. Saistībā ar minēto pienākumu būtu jāļauj dalībvalstīm maksātnespēju definēt atšķirīgi no notikuma, kas izraisa maksātnespējas procedūras sākšanu. Ja dalībvalstij ir vairāk nekā viena maksātnespējas robežvērtība, minētajai dalībvalstij ir jānosaka, kura no šīm robežvērtībām aktivizē pienākumu iesniegt lūgumu sākt maksātnespējas procedūru. Šīs direktīvas nolūkos dalībvalstīm būtu arī jāprecizē, uz ko attiecas direktoru pienākumi, ņemot vērā pienākumu loku, kas konkrētām personām vai struktūrām var būt attiecībā uz lēmumiem, kas saistīti ar uzņēmumu vadību.

(58) Lūgums sākt maksātnespējas procedūru būtu jāiesniedz noteiktā termiņā. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka minētais termiņš nav ilgāks par trim mēnešiem no brīža, kad direktori ir uzzinājuši vai kad ir pamats uzskatīt, ka viņi ir uzzinājuši par uzņēmuma maksātnespēju. Ja uzņēmums atgūst maksātspēju pirms minētā termiņa beigām, bet pēc tam atkal kļūst maksātnespējīgs, dalībvalstīm būtu jāspēj paredzēt, ka no minētā brīža sākas jauns termiņš.

(59) Kad uzņēmums kļūst maksātnespējīgs, kreditoru kopuma aizsardzību var panākt dažādos veidos. Tāpēc dalībvalstīm būtu jāspēj paredzēt, ka direktoru pienākumu iesniegt lūgumu sākt maksātnespējas procedūru var izpildīt, par uzņēmuma maksātnespēju informējot sabiedrību ar paziņojumu publiskā reģistrā, lai nodrošinātu, ka kreditoriem spēj pieteikties maksātnespējas procedūrai. Turklāt dalībvalstīm būtu jāspēj arī apturēt direktoru pienākumu iesniegt lūgumu sākt maksātnespējas procedūru, ja direktori veic pasākumus, lai aizsargātu kreditoru kopuma intereses, un minētie pasākumi nodrošina tādu kreditoru kopuma aizsardzības līmeni, kas ir līdzvērtīgs tam, kas nodrošināts, iesniedzot lūgumu sākt maksātnespējas procedūru. Šādi pasākumi var ietvert, piemēram, pasākumus, ko uzņēmuma īpašnieki veic, lai atjaunotu uzņēmuma maksātspēju.

(60) Lai nodrošinātu, ka direktori nerīkojas pretēji kreditoru interesēm, aizkavējot lūguma sākt maksātnespējas procedūru iesniegšanu, neraugoties uz maksātnespējas pazīmēm, dalībvalstīm būtu jāparedz noteikumi, kas uzliek direktoriem civiltiesisko atbildību par šāda lūguma neiesniegšanu. Šādos gadījumos direktoriem būtu jākompensē kreditoriem jebkāds kaitējums, kas radies uzņēmuma atgūstamās vērtības samazināšanās dēļ salīdzinājumā ar situāciju, kāda būtu bijusi, ja lūgums būtu iesniegts laikus. Ciktāl šajā direktīvā nav paredzēti īpaši noteikumi, visi citi civiltiesiskās atbildības aspekti, piemēram, kaitējuma aprēķins vai pierādīšanas pienākums, būtu jāreglamentē ar valsts tiesību aktiem. Dalībvalstīm būtu arī jāspēj pieņemt vai saglabāt valsts noteikumus par direktoru civiltiesisko atbildību saistībā ar maksātnespējas pieteikuma iesniegšanu, kas ir stingrāki par šajā direktīvā paredzētajiem noteikumiem.

([13]) Padomes Regula (EK) Nr. 139/2004 (2004. gada 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (EK Apvienošanās regula) (OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj).

(61) Ja dalībvalstis atļauj direktoriem veikt kreditoru kopuma interešu aizsardzības pasākumus, kas nav to pienākuma iesniegt lūgumu sākt maksātnespējas procedūru izpilde, tām būtu jāparedz arī noteikumi, kas nodrošina, ka direktori ir atbildīgi par jebkādu kreditoriem nodarītu kaitējumu, kas radies uzņēmuma atgūstamās vērtības samazināšanās dēļ salīdzinājumā ar situāciju, kas būtu bijusi, ja būtu iesniegts lūgums sākt maksātnespējas procedūru. Šādos gadījumos būtu jānodrošina, ka kreditoru situācija ir līdzvērtīga tai, kādā tie būtu bijuši, ja direktori dalībvalstu noteiktajā termiņā būtu iesnieguši lūgumu sākt maksātnespējas procedūru. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt direktoru atbrīvošanu no šādas atbildības, ja un ciktāl minētie direktori, pamatojoties uz objektīviem apstākļiem un informāciju, ko varēja noskaidrot attiecīgo pasākumu veikšanas laikā, spēj pierādīt, ka šādi pasākumi pamatoti varēja kreditoriem nodrošināt līdzvērtīgu vai labāku iznākumu nekā iznākums, kas izriet no lūguma sākt maksātnespējas procedūru iesniegšanas. Šādās situācijās būtu jāpiemēro valsts tiesību akti par pierādīšanas pienākuma izpildi.

(62) Lai veicinātu efektīvu un iekļaujošu maksātnespējas regulējumu, kas atbalsta uzņēmējdarbību un ekonomikas atjaunošanu, dalībvalstīm būtu jāspēj saglabāt vai ieviest vienkāršotas mikrouzņēmumu likvidācijas procedūras.

(63) Ja uzņēmējam pilnībā vai daļēji pieder uzņēmums un viņš ir personīgi atbildīgs par visām uzņēmuma parādsaistībām, tam, ka uzņēmumam nav pietiekamu aktīvu, lai segtu maksātnespējas procedūras izmaksas, nebūtu jāliedz uzņēmējam panākt parādsaistību dzēšanu saskaņā ar Direktīvu (ES) 2019/1023 un tādējādi izmantot otru iespēju. Dalībvalstīm nav jāievieš jauna parādsaistību dzēšanas procedūra, taču tām būtu jānodrošina piekļuve parādsaistību dzēšanas procedūrām uzņēmējiem, kas ir fiziskas personas, un nevis uzņēmumiem. Šī direktīva attiecas uz maksātnespējīgiem uzņēmējiem, kuri ir atbildīgi par visiem uzņēmuma parādiem, un tai nebūtu jāattiecas uz personām, kuras ir tikai daļēji atbildīgas par uzņēmuma parādiem, piemēram, uz uzņēmuma bankas aizdevuma galvotāju un cita veida garantijām kādam no uzņēmuma kreditoriem. Šī direktīva attiecas tikai uz parādsaistību dzēšanas atteikumu, pamatojoties uz to, ka pret uzņēmumu nevar sākt maksātnespējas procedūru, jo uzņēmumam nav pietiekamu aktīvu, lai segtu šādas maksātnespējas procedūras izmaksas. Šī direktīva nereglamentē citus parādsaistību dzēšanas atteikuma iemeslus, piemēram, tos, kas paredzēti Direktīvā (ES) 2019/1023. Ja persona atbilst parādsaistību dzēšanas nosacījumiem, Direktīvas (ES) 2019/1023 21. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā datuma vietā var piemērot datumu, kad pieņemts lēmums atteikt vai nesākt maksātnespējas procedūru pret uzņēmumu.

(64) Ir svarīgi nodrošināt kreditoru pienācīgu iesaisti maksātnespējas procedūrā, lai varētu pietiekami ņemt vērā viņu intereses. Kreditoru komitejas ļauj labāk iesaistīt kreditorus maksātnespējas procedūrās, jo īpaši tad, ja kreditoriem citādi būtu liegts to darīt atsevišķi ierobežoto resursu, prasījumu ekonomiskās nozīmes vai ģeogrāfiskā attāluma dēļ. Kreditoru komitejas var palīdzēt pārrobežu kreditoriem labāk izmantot savas tiesības un nodrošināt taisnīgu attieksmi pret tiem. Dalībvalstīm būtu jāļauj izveidot kreditoru komiteju pēc maksātnespējas procedūras sākšanas. Dalībvalstīm būtu arī jāspēj paredzēt kreditoru komitejas izveidi pirms maksātnespējas procedūras sākšanas. Dalībvalstīm nav liegts paplašināt noteikumu par kreditoru komiteju izveidi piemērošanu, attiecinot tos arī uz preventīvās pārstrukturēšanas procedūrām. Kreditoru komiteja būtu jāizveido tad, kad to nolemj vai pieprasa kreditoru kopsapulce, vai – ja valsts tiesību aktos kreditoru kopsapulce nav paredzēta – tad, kad kreditori to pieprasa saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai nolemt, ka tiesas vai kompetentās iestādes, vai maksātnespējas procesa administratori var izveidot kreditoru komiteju pēc savas iniciatīvas vai pēc viena vai vairāku kreditoru, maksātnespējas procesa administratora vai parādnieka pieprasījuma.

(65) Kreditoru komitejas izveides un darbības slogam vajadzētu būt samērīgam ar tās ieguvumiem. Tāpēc dalībvalstīm būtu jāspēj paredzēt, ka kreditoru komiteja netiek veidota, ja tās izveides un darbības slogs būtu augstāks nekā tās iespējami pieņemto lēmumu ekonomiskā nozīme. Tas var attiekties uz gadījumiem, kad kreditoru ir pārāk maz, kad lielais kreditoru vairākums pret parādnieku vērstajā prasījumā veido nelielu daļu, kad iespējama kavēšanās kreditoru komitejas izveidē varētu pasliktināt parādnieka finansiālo stāvokli vai kad vērtība, ko paredzēts atgūt no maksātnespējīgā parādnieka mantas, ir zemāka par kreditoru komitejas izveides un darbības izmaksām. Šādas situācijas jo īpaši rodas maksātnespējas procedūrā, kas attiecas uz parādniekiem, kas ir uzņēmēji vai mazie uzņēmumi, un saistību dzēšanas procedūrās. Dalībvalstīm būtu jāspēj paredzēt, ka kreditoru komiteja tiek veidota tikai lieliem uzņēmumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/34/ES ([14]) 3. panta 4. punkta nozīmē. Attiecībā uz mazākiem uzņēmumiem ir iespējams, ka valsts tiesību aktos jau ir paredzēti citi veidi, kā pienācīgi aizsargāt kreditoru intereses, izmantojot maksātnespējas procedūru.

(66) Šīs direktīvas noteikumi par kreditoru komitejas izveidi būtu jāpiemēro parādniekiem, kas ir juridiskas personas. Būtu jāļauj dalībvalstīm minēto noteikumu piemērošanu paplašināt, attiecinot to arī uz fiziskām personām, kas ir uzņēmēji.

(67) Dalībvalstīm būtu jāprecizē kreditoru komiteju funkcijas un prasības, pienākumi un procedūras attiecībā uz to locekļu iecelšanu. Lai izvairītos no nepamatotas kavēšanās kreditoru komitejas izveidē, komitejas locekļi būtu jāieceļ paātrināti, lai nodrošinātu maksātnespējas procedūras efektivitāti. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka kreditori ir taisnīgi pārstāvēti kreditoru komitejās un ka pārrobežu kreditoriem, kas ir rezidenti dalībvalstī, kura nav dalībvalsts, kurā sākta maksātnespējas procedūra, nav liegts piedalīties kreditoru komitejās. Ja starp kreditoriem ir darba ņēmēji, minētajiem darba ņēmējiem vai viņu pārstāvjiem vajadzētu būt tiesīgiem tikt ieceltiem kreditoru komitejās, ja vien nav cita, vismaz līdzvērtīga, mehānisma, ar kura palīdzību var pārstāvēt darba ņēmēju intereses maksātnespējas procedūrās. Tas varētu attiekties uz gadījumiem, kad darba ņēmēju intereses kolektīvajā procedūrā tiek ņemtas vērā, obligāti apspriežoties ar viņu pārstāvjiem par procedūras virzību vai pirms svarīgiem lēmumiem, piemēram, par aktīvu pārdošanu vai uzņēmuma nodošanu. Darba ņēmēji, kuru algas prasījumus pilnībā apmaksā garantiju iestāde, nav kreditori.

(68) Kreditoru taisnīga pārstāvība kreditoru komitejās ir īpaši svarīga attiecībā uz nenodrošinātiem kreditoriem, tostarp kreditoriem ar maza apmēra prasījumiem. Dalībvalstīm būtu jāspēj paredzēt, ka kreditoru komitejās var tikt ieceltas arī citas personas vai vienības, kas nav kreditori, piemēram, darba ņēmēju pārstāvji, publiskas struktūras vai garantiju iestādes.

(69) Kreditoru komitejām vajadzētu būt iesaistītām maksātnespējas procedūrās un būtu jānodrošina, ka tās tiek veiktas tā, lai aizsargātu kreditoru intereses, tostarp, sekojot līdzi maksātnespējas procesa administratora darbībām un regulāri saņemot par tām informāciju, bez vajadzības maksātnespējas procesa administratoram būt pakļautam komitejai. Kreditoru komitejas var efektīvi pildīt maksātnespējas procedūru taisnīguma un integritātes uzraudzības funkciju tikai tad, ja tās un to locekļi rīkojas neatkarīgi no maksātnespējas procesa administratoriem un ir atbildīgi tikai kreditoru priekšā. Kreditoru komiteju locekļiem, veicot komitejas funkcijas, būtu jārīkojas labticīgi. Kreditoriem, kreditoru komiteju locekļiem un kreditoru komiteju nodarbinātajiem speciālistiem būtu jāsaglabā saistībā ar kreditoru komitejas darbību iegūtās konfidenciālās informācijas konfidencialitāte.

([14]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/34/ES (2013. gada 26. jūnijs) par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK (OV L 182, 29.6.2013., 19. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj).

(70) Lai gan kreditoru komitejai vajadzētu būt pietiekami lielai, lai nodrošinātu kreditoru viedokļu un interešu daudzveidību, tai arī vajadzētu būt salīdzinoši ierobežotai lieluma ziņā, lai spētu efektīvi un savlaicīgi pildīt savus uzdevumus. Dalībvalstīm būtu jāprecizē, kad un kā ir jāmaina kreditoru komitejas sastāvs, piemēram tad, ja pārstāvji vairs nespēj rīkoties, tostarp kreditoru interesēs, vai vēlas izstāties. Dalībvalstīm būtu arī jāprecizē nosacījumi to locekļu atcelšanai, kuri ir izdarījuši nopietnu pārkāpumu attiecībā uz savu pienākumu rīkoties kreditoru kopuma interesēs. Šādi pārkāpumi var ietvert interešu konflikta situācijas.

(71) Kreditoru komiteju darba metodēm vajadzētu būt pārredzamām un efektīvām. Tādēļ dalībvalstīm būtu jānosaka prasības attiecībā uz kreditoru komiteju darba metodēm, precizējot balsošanas procedūras, tostarp tiesības balsot un nepieciešamo kvorumu, pieņemto lēmumu reģistrāciju un to, kā tiek nodrošināta to darba objektivitāte un konfidencialitāte. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka kreditoru komitejas var darba metodes sīkāk precizēt protokolos.

(72) Kreditoriem būtu jāspēj piedalīties un balsot elektroniski vai deleģēt savas balsstiesības pienācīgi pilnvarotai trešai personai. Iespēja deleģēt būtu īpaši izdevīga kreditoriem, kas ir citu dalībvalstu rezidenti, nevis tās dalībvalsts rezidenti, kurā ir sākta maksātnespējas procedūra.

(73) Kreditoru komitejām būtu jāpiešķir pietiekamas tiesības, lai tās varētu efektīvi un lietderīgi veikt savas funkcijas. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka kreditoru komitejas rīkojas pārredzami un vajadzības gadījumā var sadarboties ar maksātnespējas procesa administratoriem, tiesām, parādnieku, kura manta ir paša valdījumā, un kreditoriem, kurus tie pārstāv, lai kreditoru komitejas varētu sagatavot un paziņot savus viedokļus par jautājumiem, kuros kreditori ir tieši ieinteresēti un kuri tiem ir svarīgi, un lai minētie viedokļi tiktu pienācīgi ņemti vērā procedūrās. Dalībvalstīm būtu jāparedz kreditoru komiteju tiesības pieprasīt informāciju no maksātnespējas procesa administratoriem un attiecīgā gadījumā no parādniekiem, kuru manta ir pašu valdījumā. Dalībvalstīm būtu jāparedz tiesības uzklausīt kreditoru komitejas par svarīgiem lēmumiem. Dalībvalstīm būtu jāspēj atļaut kreditoru kopsapulcēm deleģēt lēmumus kreditoru komitejai. Dalībvalstīm arī būtu jāspēj paredzēt, ka kreditoru komitejām ir tiesības iecelt sekretāru un lūgt ārēju ieteikumu jautājumos, kuros to pārstāvētie kreditori ir ieinteresēti.

(74) Tā kā kreditoru komiteju darbība rada izdevumus, dalībvalstīm būtu jānosaka skaidri noteikumi par to, kas sedz minētos izdevumus. Dalībvalstīm būtu arī jāievieš aizsardzības pasākumi, lai novērstu to, ka kreditoru komiteju izmaksas nesamērīgi samazina maksātnespējīgā parādnieka mantas atgūšanas vērtību.

(75) Lai mudinātu kreditorus kļūt par kreditoru komiteju locekļiem, dalībvalstīm būtu jāierobežo viņu civiltiesiskā atbildība, kad viņi veic savas funkcijas saskaņā ar šo direktīvu. Tomēr vajadzētu būt iespējai atcelt kreditoru komitejas locekļus, kuri tīši vai rupjas nolaidības dēļ ir pārkāpuši savus pienākumus, un saukt viņus pie atbildības par minēto pārkāpumu. Tādos gadījumos dalībvalstīm būtu jāparedz, ka minētie locekļi ir individuāli atbildīgi par kaitējumu, ko nodarījis viņu pārkāpums. Dalībvalstīm būtu jāspēj šādu civiltiesiskās atbildības ierobežojumu nepiemērot, ja apdrošināšanas izdevumi, kas aptver kreditoru komitejas locekļu personīgo atbildību, tiek segti no maksātnespējīgā parādnieka mantas. Ja dalībvalstis piešķir kreditoru komitejām lielākas pilnvaras par tām, kas paredzētas šajā direktīvā, ļaujot tām, piemēram, pieņemt lēmumus par parādnieka aktīviem vai akceptēt darījumus, dalībvalstīm būtu jāspēj paredzēt, ka kreditoru komiteju locekļi tiek saukti pie atbildības tādā pašā veidā kā maksātnespējas procesa administratori.

(76) Lai nodrošinātu lielāku pārredzamību pār valsts maksātnespējas procedūru galvenajām iezīmēm un īpaši, lai palīdzētu pārrobežu kreditoriem izvērtēt, kas notiktu ar viņu investīcijām, ja tās tiktu iesaistītas maksātnespējas procedūrā, būtu jānodrošina ieguldītājiem un potenciālajiem ieguldītājiem viegla piekļuve minētajai informācijai iepriekš definētā, salīdzināmā un ērti lietojamā formātā. Dalībvalstīm būtu jāsagatavo standartizēta pamatinformācijas faktu lapa un tā jādara pieejama sabiedrībai. Komisijai būtu pamatinformācijas faktu lapas jādara pieejamas sabiedrībai daudzvalodu formātā. Pamatinformācijas faktu lapa būtu svarīgs instruments potenciālajiem ieguldītājiem, lai ātri izvērtētu attiecīgās dalībvalsts noteikumus par maksātnespējas procedūrām. Tajā būtu jāietver pietiekami paskaidrojumi, lai lasītājs varētu saprast tajā ietverto informāciju, neizmantojot citus informācijas avotus. Pamatinformācijas faktu lapās būtu jāiekļauj praktiska informācija par nosacījumiem, kas izraisa maksātnespējas procedūras sākšanu, kā arī par pasākumiem, kas ir jāveic, lai lūgtu sākt maksātnespējas procedūru vai iesniegtu prasījumu. Tā kā dalībvalstīm jau ir jāsniedz informācija par saviem valsts maksātnespējas procedūru noteikumiem saskaņā ar Regulu (ES) 2015/848, ir svarīgi nodrošināt, ka saskaņā ar šo direktīvu sniegtā informācija atbilst informācijai, kas sniegta saskaņā ar minēto regulu. Minētajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāspēj sniegt šajā direktīvā prasīto informāciju, izmantojot Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komerclietās, kas izveidots ar Padomes Lēmumu 2001/470/EK ([15]).

(77) Izņēmuma ārkārtas situācijās, ko izraisījušas dabas katastrofas vai citi katastrofāli notikumi, kas nopietni traucē saimniecisko darbību dalībvalsts vai tās reģionu līmenī, dalībvalstīm būtu jāspēj ātri rīkoties, lai līdz minimumam samazinātu minēto situāciju nelabvēlīgo ietekmi uz ekonomiku. Šādas situācijas ir radušās Covid pandēmijas kontekstā un varētu rasties sistēmiskas krīzes kontekstā, kā definēts Direktīvā 2014/59/ES, vai situācijās, kad, ievērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 2. punkta b) apakšpunktu, valsts atbalsts, ko sniedz, lai novērstu kaitējumu, ko nodarījušas dabas katastrofas vai ārkārtēji notikumi, ir saderīgs ar iekšējo tirgu. Šādās situācijās, kas ietver plaši izplatītas maksātnespējas risku, tostarp uzņēmumiem, kas parastos apstākļos būtu dzīvotspējīgi, dalībvalstīm būtu jāspēj uz laiku atkāpties no dažiem šīs direktīvas noteikumiem. Atkāpju tvērumam un ilgumam vajadzētu būt ierobežotam līdz tādam, kas ir būtisks, lai risinātu ārkārtas situāciju, piemēram, ģeogrāfiski aptverot tikai to reģionu dalībvalstīs, ko skārusi dabas katastrofa. Dalībvalstīm būtu jāziņo Komisijai par pasākumiem, ar kuriem atkāpjas no šīs direktīvas, to teritoriālo tvērumu, ilgumu un pamatojumu nepieciešamībai tos īstenot. Dalībvalstu pienākumam paziņot minētos pasākumus nevajadzētu ietekmēt to stāšanos spēkā un piemērošanu. Paziņojums, ar ko Komisijai atvieglo atkāpju atbilstību attiecīgajām prasībām uzraudzīšanu, bez nepamatotas kavēšanās būtu jādara zināms citām dalībvalstīm. Atkāpes maksimālajam ilgumam vajadzētu būt vienam gadam, un vajadzētu būt iespējai to pagarināt par sešiem mēnešiem, ievērojot papildu kontroles mehānismu. Dalībvalstīm par pagarinājuma pieprasījumu būtu jāpaziņo ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms atkāpes termiņa beigām, lai vajadzības gadījumā ļautu Komisijai pret to iebilst.

(78) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs direktīvas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ([16]).

(79) Šī direktīva neskar zinātības un darījumdarbības neizpaužamas informācijas, ko citādi dēvē par komercnoslēpumiem, aizsardzību pret nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/943 ([17]).

([15]) Padomes Lēmums 2001/470/EK (2001. gada 28. maijs), ar ko izveido Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komerclietās (OV L 174, 27.6.2001., 25. lpp. ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2001/470/oj).

([16]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

([17]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/943 (2016. gada 8. jūnijs) par zinātības un darījumdarbības neizpaužamas informācijas (komercnoslēpumu) aizsardzību pret nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu (OV L 157, 15.6.2016., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/943/oj).

(80) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus nevar pienācīgi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, jo atšķirības starp valstīs spēkā esošajiem maksātnespējas regulējumiem turpinātu radīt šķēršļus brīvai kapitāla apritei un iedibinājumbrīvībai, bet tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

(81) Šajā direktīvā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti Hartā, jo īpaši tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, tiesības uz personas datu aizsardzību, brīvība izvēlēties profesiju un tiesības strādāt, darījumdarbības brīvība, tiesības uz īpašumu, darba ņēmēju tiesības uz informāciju un uzklausīšanu, kā arī tiesības uz taisnīgu tiesu.

(82) Personas datu apstrādei, ko veic šīs direktīvas īstenošanas nolūkā, piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679 ([18]). Personas datu apstrādei, ko šīs direktīvas īstenošanas nolūkā veic Savienības iestādēs un struktūrās, piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1725 ([19]).

(83) Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 42. panta 1. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraugu, kas savu atzinumu sniedza 2023. gada 6. februārī ([20]),

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I SADAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets un piemērošanas joma

1. Šī direktīva paredz kopīgus noteikumus attiecībā uz:

a) apstrīdēšanas prasībām;

b) maksātnespējīgā parādnieka mantā ietilpstošo aktīvu izsekošanu;

c) iepriekšsagatavotām procedūrām;

d) direktoru pienākumu iesniegt lūgumu sākt maksātnespējas procedūru;

e) kreditoru komitejām;

f) pamatinformācijas faktu lapām.

2. Šīs direktīvas II, III un VI sadaļu piemēro kolektīvajām procedūrām, kā definēts Regulas (ES) 2015/848 2. panta 1. punktā, kuru pamatā ir tiesību akti maksātnespējas jomā; minētās sadaļas nepiemēro preventīvās pārstrukturēšanas procedūrām.

II sadaļu nepiemēro pagaidu noregulējuma tiesvedībai.

([18]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([19]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

([20]) OV C 89, 10.3.2023., 10. lpp.

3. Šī direktīva neattiecas uz gadījumiem, kad parādnieki ir:

a) apdrošināšanas sabiedrības vai pārapdrošināšanas sabiedrības, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/138/EK ([21]) 13. panta 1. un 4. punktā;

b) kredītiestādes, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013 ([22]) 4. panta 1. punkta 1) apakšpunktā;

c) ieguldījumu brokeru sabiedrības vai kolektīvo ieguldījumu uzņēmumi, kā definēts Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 2) un 7) apakšpunktā;

d) centrālie darījumu partneri, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 648/2012 ([23]) 2. panta 1. punktā;

e) centrālie vērtspapīru depozitāriji, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 909/2014 ([24]) 2. panta 1. punkta 1) apakšpunktā;

f) citas finanšu iestādes un vienības, kas uzskaitītas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/59/ES ([25]) 1. panta 1. punkta pirmajā daļā;

g) publiskas struktūras saskaņā ar valsts tiesību aktiem;

h) fiziskas personas, kas nav uzņēmēji.

4. Dalībvalstis no šīs direktīvas piemērošanas jomas var izslēgt parādniekus, kas ir finanšu vienības, kuras nav 3. punktā minētās vienības un kuras sniedz finanšu pakalpojumus, kam piemēro speciālu kārtību, saskaņā ar kuru valsts uzraudzības vai noregulējuma iestādēm ir plašas intervences pilnvaras, kas ir pielīdzināmas pilnvarām, kuras ir noteiktas attiecībā uz 3. punktā minētajām finanšu vienībām. Dalībvalstis minēto speciālo kārtību dara zināmu Komisijai.

5. Direktīvas IV un VI sadaļu piemēro parādniekiem, kas ir juridiskas personas.

6. Dalībvalstis var nolemt šīs direktīvas VI sadaļu piemērot tikai parādniekiem, kas ir lieli uzņēmumi Direktīvas 2013/34/ES 3. panta 4. punkta nozīmē.

([21]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/138/EK (2009. gada 25. novembris) par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapdrošināšanas jomā (Maksātspēja II) (OV L 335, 17.12.2009., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/138/oj).

([22]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj).

([23]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 648/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem (OV L 201, 27.7.2012., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj).

([24]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 909/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par vērtspapīru norēķinu uzlabošanu Eiropas Savienībā, centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un grozījumiem Direktīvās 98/26/EK un 2014/65/ES un Regulā (ES) Nr. 236/2012 (OV L 257, 28.8.2014., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/909/oj).

([25]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/59/ES (2014. gada 15. maijs), ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atveseļošanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 190. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/59/oj).

2. pants

Definīcijas

1. Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

a) "maksātnespējas procesa administrators" ir persona vai struktūra, kurai ir viena vai vairākas no funkcijām, kas uzskaitītas Regulas (ES) 2015/848 2. panta 5. punktā un Direktīvas (ES) 2019/1023 2. panta 1. punkta 12) apakšpunktā;

b) "tiesa" ir dalībvalsts tiesu iestāde;

c) "bankas kontu reģistri" ir saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/1640 16. panta 1. punktu ieviesti centralizēti automatizēti mehānismi, piemēram, centrālie reģistri vai centrālās elektroniskās datu izguves sistēmas;

d) "centrālie faktisko īpašnieku reģistri" ir Direktīvas (ES) 2024/1640 10. pantā minētie valsts centrālie reģistri, kuros tiek glabāta informācija par faktiskajiem īpašniekiem, un minēto reģistru savstarpējās savienojamības sistēmas;

e) "informācija par bankas kontiem" ir Direktīvas (ES) 2024/1640 16. panta 3. punktā uzskaitītā informācija;

f) "tiesiska darbība" II sadaļas nolūkos ir cilvēka tīša rīcība, kurai ir juridiskas sekas;

g) "izpildāms līgums" ir līgums starp parādnieku un vienu vai vairākiem darījumu partneriem, uz kura pamata, kad tiek sākts maksātnespējas procedūras likvidācijas posms, pusēm joprojām ir pienākumi, kuri tām ir jāizpilda, kā noteikts šīs direktīvas IV sadaļā, izņemot savstarpējā ieskaita līgumus, tostarp noslēguma ieskaita līgumus, finanšu tirgos, enerģijas tirgos un izejvielu tirgos, ja šādi līgumi ir izpildāmi saskaņā ar valsts tiesību aktiem maksātnespējas jomā, un finanšu līgumus;

h) "kreditoru interešu ievērošanas kritērijs" ir kritērijs, kas ir izpildīts, ja iepriekšsagatavotas procedūras kontekstā neviena kreditora stāvoklis saistībā ar likvidāciju nav nelabvēlīgāks par to, kāds tas būtu, ja tiktu piemērota parastā likvidācijas prioritāšu secība gadījumā, kad veic likvidāciju pa daļām, vai, ja dalībvalstis to paredz, nākamā labākā alternatīvā scenārija gadījumā;

i) "pagaidu finansējums" ir jauna finansiālā palīdzība, kuru sniedz esošs vai jauns kreditors un kura ietver vismaz finansiālu palīdzību iepriekšsagatavotā procedūrā, un kura ir pamatota un nepieciešama uzreiz, lai parādnieka uzņēmums vai tā daļa varētu turpināt darbību vai lai tiktu saglabāta vai palielināta minētā uzņēmuma vērtība;

j) "kreditoru komiteja" ir kreditoru pārstāvības struktūra saskaņā ar VI sadaļu;

k) "iepriekšsagatavota procedūra" ir procedūra, kas ietver sagatavošanās posmu un likvidācijas posmu un kas ļauj maksātnespējas procedūras gaitā pilnībā vai daļēji pārdot parādnieka uzņēmumu vislabākajam solītājam kā darbību turpinošu uzņēmumu;

l) "sagatavošanās posms" ir iepriekšsagatavotās procedūras posms, kura mērķis ir atrast piemērotu pircēju parādnieka uzņēmumam vai tā daļai;

m) "likvidācijas posms" ir iepriekšsagatavotās procedūras posms, kura mērķis ir apstiprināt un veikt parādnieka uzņēmuma vai tā daļas pārdošanu un sadalīt ieņēmumus kreditoriem.

2. Šajā direktīvā jēdzienus "maksātnespēja" un "direktori" saprot tā, kā definēts valsts tiesību aktos.

3. pants

Ar parādnieku cieši saistīta puse

1. Šīs direktīvas II sadaļā ar parādnieku cieši saistītas puses cita starpā ir:

a) ja parādnieks ir fiziska persona:

i) parādnieka laulātais vai partneris;

ii) parādnieka vai parādnieka laulātā vai partnera augšupējie, lejupējie radinieki, brāļi un māsas, kā arī minēto personu laulātie vai partneri;

iii) personas, kas dzīvo parādnieka mājsaimniecībā;

iv) personas, kurām ir piekļuve nepubliskotai informācijai par parādnieka darījumiem un kurām ir iespēja kontrolēt parādnieka darbības, tostarp, kad tās strādā parādnieka labā saskaņā ar darba līgumu vai tām ir darba attiecības ar parādnieku;

v) juridiskas personas, kurās parādnieks vai kāda no i) līdz iv) punktā minētajām personām ir pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūru loceklis; vai

vi) juridiskas personas, kurās parādnieks vai kāda no i) līdz iv) punktā minētajām personām veic pienākumus, kas nodrošina piekļuvi nepubliskotai informācijai par parādnieka darījumiem;

b) ja parādnieks ir juridiska persona:

i) visi parādnieka pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūru locekļi;

ii) kapitāla turētāji ar kontrolējošu līdzdalību parādnieka uzņēmumā;

iii) personas, kuras veic funkcijas, kas ir līdzīgas tām, ko veic i) punktā minētās personas;

iv) personas, kuras saskaņā ar a) apakšpunktu ir cieši saistītas ar personām, kas minētas šā apakšpunkta i), ii) un iii) punktā.

2. Šīs direktīvas IV sadaļā ar parādnieku cieši saistītas puses cita starpā ir 1. punktā uzskaitītās personas un visas citas personas, tostarp juridiskas personas, kurām ir preferenciāla piekļuve nepubliskotai informācijai par parādnieka darījumiem.

3. To, vai puse ir cieši saistīta ar parādnieku, nosaka, ņemot vērā:

a) II sadaļas nolūkos – dienu, kad tiesiskā darbība, uz kuru attiecas apstrīdēšanas prasība, tika noslēgta, vai laikposmu, kas ir trīs mēneši pirms tiesiskās darbības noslēgšanas;

b) IV sadaļas nolūkos – dienu, kad sākas iepriekšsagatavotajā procedūrā paredzētais likvidācijas posms, vai laikposmu, kas ir vismaz seši mēneši pirms likvidācijas posma sākuma.

Šā panta 1. punktu un 3. punkta a) apakšpunktu *mutatis mutandis* piemēro personām, kas ir cieši saistītas ar pusēm, kuras ir guvušas labumu no spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas tiesiskas darbības, kā minēts 12. panta 2. punkta otrajā daļā.

4. pants

Valsts tiesību akti un minimālā saskaņošana

1. Neskarot 10. panta 3. punktu, dalībvalstis var pieņemt vai paturēt spēkā tiesību aktus, kas kreditoru kopumam paredz tādu aizsardzības līmeni, kas ir augstāks par II un V sadaļā paredzēto.

2. Dalībvalstis var pieņemt vai paturēt spēkā tiesību aktus, kas attiecas uz kreditoru komiteju izveidi, darbību, uzdevumiem un locekļiem un kas paredz kreditoru lielāku līdzdalību maksātnespējas procedūrās, nekā paredzēts VI sadaļā.

3. Dalībvalstis var pieņemt vai paturēt spēkā tiesību aktus, kas maksātnespējas procesa administratoriem lielākā mērā nekā III sadaļā paredzētie noteikumi atvieglo piekļuvi informācijai par bankas kontiem, kura tiek glabāta dalībvalstu bankas kontu reģistros, informācijai par faktiskajiem īpašniekiem un valsts reģistriem un datubāzēm.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka maksātnespējīgiem uzņēmējiem vai citām fiziskām personām, kas kā kapitāla turētāji ir personīgi atbildīgi par sabiedrības ar neierobežotu atbildību parādsaistībām, ir piekļuve pilnīgai parādsaistību dzēšanai saskaņā ar Direktīvu (ES) 2019/1023 pat tādos gadījumos, kad saskaņā ar valsts tiesību aktiem nevar sākt maksātnespējas procedūru attiecībā uz parādnieku, pamatojoties uz to, ka parādniekam nav aktīvu vai tā aktīvi nav pietiekami, lai segtu procedūras izmaksas vai izmaksas, kas saistītas ar maksātnespējas procesa administratora iesaistīšanu.

5. Dalībvalstis var pieņemt vai paturēt spēkā tiesību aktus, kuri ievieš vienkāršotas mikrouzņēmumu likvidācijas procedūras.

5. pants

Darba ņēmēju aizsardzība

Šī direktīva neskar Savienības un valsts tiesību aktus par darba ņēmēju tiesībām saistībā ar jautājumiem, kurus reglamentē šī direktīva, tostarp Savienības un valsts tiesību aktus par darba ņēmēju pārstāvju iesaistīšanu un atbilstīgus pasākumus darba ņēmēju pārstāvju informēšanai un uzklausīšanai, jo īpaši:

a) tiesības, kas garantētas ar Direktīvām 98/59/EK, 2001/23/EK un 2008/94/EK;

b) tiesības uz informāciju un uzklausīšanu saskaņā ar Direktīvām 2002/14/EK un 2009/38/EK.

II SADAĻA

APSTRĪDĒŠANAS PRASĪBAS

1. NODAĻA

Vispārīgi noteikumi

6. pants

Apstrīdēšanas prasību vispārīgie priekšnoteikumi

Dalībvalstis nodrošina, ka tiesiskās darbības, kas ir noslēgtas pirms maksātnespējas procedūras sākšanas un kaitē kreditoru kopumam, ir spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas saskaņā ar 2. nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

Dalībvalstis var paredzēt, ka tiesiska darbība, kuras sekas ir atkarīgas no tā, vai tiesiskā darbība ir ievadīta publiskā reģistrā, tiek uzskatīta par noslēgtu, tiklīdz ir izpildītas visas pārējās prasības attiecībā uz tās efektivitāti.

2. NODAĻA

Konkrēti nosacījumi

7. pants

Priekšrocības

1. Dalībvalstis nodrošina, ka kaitējošas tiesiskās darbības, kas, apmierinot prasījumus vai sniedzot nodrošinājumus, ir labvēlīgas kreditoram vai kreditoru grupai, ir spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas, ja tās ir noslēgtas:

a) trīs mēnešu laikā pirms tā līguma iesniegšanas, kura rezultātā tika sākta maksātnespējas procedūra, vai – ja šāds līgums nav iesniegts – trīs mēnešu laikā pirms dienas, kad ir izdots noregulējums sākt maksātnespējas procedūru, ar noteikumu, ka parādnieks nav spējis samaksāt savas parādsaistības valsts tiesību aktos noteiktajā termiņā; vai

b) pēc līguma iesniegšanas vai a) apakšpunktā minētā noregulējuma dienas un pirms maksātnespējas procedūras sākšanas.

2. Ja kreditora prasījums ir apmierināts vai nodrošināts piemērotā veidā, dalībvalstis nodrošina, ka kaitējošas tiesiskas darbības ir spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas vismaz šādos gadījumos:

a) ir izpildīti 1. punktā paredzētie nosacījumi; un

b) minētais kreditors zināja, ka parādnieks nav spējis samaksāt savas parādsaistības valsts tiesību aktos noteiktajā termiņā, ka ir iesniegts lūgums sākt maksātnespējas procedūru vai, ja šāds lūgums nav iesniegts, ir izdots noregulējums sākt maksātnespējas procedūru.

Pirmās daļas b) apakšpunkta nolūkos tiek pieņemts, ka šāda informācija bija zināma, ja kreditors bija ar parādnieku cieši saistīta puse. Minētais pieņēmums ir atspēkojams.

3. Šā panta 1. un 2. punktu nepiemēro šādām tiesiskām darbībām:

a) tiesiskas darbības, kas veiktas tieši apmaiņā pret taisnīgu atlīdzību par labu parādnieka aktīviem;

b) maksājumi par pārvedu vekseļiem vai čekiem, ja tiesību akti, ar kuriem reglamentē pārvedu vekseļus vai čekus, aizliedz saņēmēja prasījumus, kas izriet no pārvedu vekseļa vai čeka, pret citu pārvedu vekseļu vai čeku parādniekiem, piemēram, indosantiem, izdevēju vai ņēmēju, ja saņēmējs atsakās no parādnieka maksājuma;

c) tiesiskas darbības, uz kurām neattiecas apstrīdēšanas prasības saskaņā ar Direktīvām 98/26/EK un 2002/47/EK;

d) attiecīgā gadījumā un saskaņā ar valsts tiesību aktiem – tiesiskas darbības, kuru mērķis ir apmierināt sociālā nodrošinājuma iestāžu prasījumus vai sniegt tiem nodrošinājumu;

e) savstarpējā ieskaita līgumu, tostarp noslēguma ieskaita līgumu, slēgšana finanšu tirgos, enerģijas tirgos vai citos izejvielu tirgos, kā arī tiesiskas darbības, kas atbalsta šādu līgumu darbību.

Šā panta pirmās daļas b) apakšpunkta nolūkos dalībvalstis nodrošina, ka par pārvedu vekseli vai čeku samaksāto summu atgriež pēdējais indosants vai, ja tas ir apstiprinājis pārvedu vekseli trešās personas vārdā, šī persona, ja pēdējais indosants vai trešā persona zināja, ka parādnieks nav spējis samaksāt savas parādsaistības valsts tiesību aktos noteiktajā termiņā vai ka pārvedu vekseļa apstiprināšanas brīdī vai tad, kad tas tika apstiprināts, ir iesniegts lūgums sākt maksātnespējas procedūru. Tiek pieņemts, ka šāda informācija bija zināma, ja pēdējais indosants vai trešā persona bija ar parādnieku cieši saistīta puse. Minētais pieņēmums ir atspēkojams.

8. pants

Tiesiskas darbības bez atlīdzības vai par acīmredzami neatbilstošu atlīdzību

1. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad parādnieka tiesiskās darbības tiek veiktas bez atlīdzības vai par acīmredzami neatbilstošu atlīdzību, minētās tiesiskās darbības ir spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas, ja tās ir noslēgtas:

a) 12 mēnešu laikā pirms tāda lūguma iesniegšanas, kura rezultātā tika sākta maksātnespējas procedūra, vai, ja šāds lūgums nav iesniegts, 12 mēnešu laikā pirms dienas, kad ir izdots noregulējums sākt maksātnespējas procedūru; vai

b) pēc lūguma iesniegšanas vai a) apakšpunktā minētā noregulējuma dienas un pirms maksātnespējas procedūras sākšanas.

2. Šā panta 1. punkts neattiecas uz dāvanām un ziedojumiem ar simbolisku vērtību.

9. pants

Tiesiskas darbības, kas tīši kaitē kreditoriem

Dalībvalstis nodrošina, ka tiesiskās darbības, ar kurām parādnieks ir tīši nodarījis kaitējumu kreditoru kopumam ir spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas, ja ir izpildīti abi turpmākie nosacījumi:

a) minētās darbības ir noslēgtas vai nu divu gadu laikā pirms tāda lūguma iesniegšanas, kura rezultātā tika sākta maksātnespējas procedūra, vai, ja šāds lūgums nav iesniegts, divu gadu laikā pirms dienas, kad ir izdots noregulējums sākt maksātnespējas procedūru, vai pēc šāda lūguma iesniegšanas dienas vai šāda noregulējuma izdošanas dienas un pirms maksātnespējas procedūras sākšanas;

b) tiesiskās darbības otra puse zināja par parādnieka nodomu nodarīt kaitējumu kreditoru kopumam.

Pirmās daļas b) apakšpunkta nolūkos tiek pieņemts, ka šāda informācija bija zināma, ja tiesiskās darbības otra puse bija ar parādnieku cieši saistīta puse. Minētais pieņēmums ir atspēkojams.

3. NODAĻA

Apstrīdēšanas prasību sekas

10. pants

Vispārīgas sekas

1. Dalībvalstis nodrošina, ka uz prasījumiem, tiesībām vai pienākumiem, kas izriet no tiesiskajām darbībām, kuras ir spēkā neesošas, neizpildāmas vai apstrīdētas, ievērojot 2. nodaļu, nevar atsaukties, lai saņemtu maksājumus no attiecīgā maksātnespējīgā parādnieka mantas.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka personai, kas ir guvusi labumu no spēkā neesošas, apstrīdētas vai neizpildāmas tiesiskās darbības, ir pienākums atgriezt pašus faktiskos labumus vai samaksāt tiem līdzvērtīgu naudas summu.

Ja iedzīvošanās līdzekļi no spēkā neesošas, apstrīdētas vai neizpildāmas tiesiskās darbības vairs nav tās personas īpašumā, kura ir guvusi labumu no minētās tiesiskās darbības, tad uz šo faktu var atsaukties tikai tad, ja minētā persona nezināja par apstākļiem, kas ir apstrīdēšanas prasības pamatā.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka noilguma termiņš visiem prasījumiem, kas izriet no spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas tiesiskās darbības attiecībā pret otru pusi, nav ilgāks par trim gadiem no maksātnespējas procedūras sākšanas dienas. Dalībvalstis var paredzēt, ka noilguma termiņu aprēķina no dienas, kad maksātnespējas procesa administrators ir uzzinājis par faktiem, kas ir pamatā prasījumam pret otru pusi.

Šī direktīva neskar valsts tiesību aktus, kas reglamentē pirmajā daļā minētā noilguma termiņa apturēšanu vai pārtraukšanu.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka prasījumu atgriezt pašus faktiskos labumus vai samaksāt tiem līdzvērtīgu naudas summu, ievērojot 2. punktu, var cedēt kreditoram vai trešai personai.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka persona, kurai ir pienākums atgriezt pašus faktiskos labumus vai samaksāt tiem līdzvērtīgu naudas summu, ievērojot 2. punktu, nevar kompensēt minēto pienākumu pret visiem prasījumiem, kas tai citādi būtu jāizvirza maksātnespējas procedūrā.

6. Šis pants neskar prasības, kas saskaņā ar civiltiesībām un komerctiesībām celtas par tāda kaitējuma atlīdzināšanu, kas kreditoriem radies spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas tiesiskās darbības rezultātā.

11. pants

Sekas personai, kas guvusi labumu no spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas tiesiskās darbības

1. Ja un ciktāl persona, kas guvusi labumu no spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas tiesiskās darbības, atgriež pašus faktiskos labumus vai samaksā tiem līdzvērtīgu naudas summu saskaņā ar 10. pantu, dalībvalstis nodrošina, ka saskaņā ar valsts tiesību aktiem tiek atjaunoti visi minētās personas prasījumi, kas tika apmierināti ar minēto tiesisko darbību.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka jebkuru personas, kas guvusi labumu no spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas tiesiskās darbības, sniegtu pretizpildījumu pēc parādnieka izpildījuma saskaņā ar minēto tiesisko darbību vai tūlītējā apmaiņā pret to, sedz no maksātnespējīgā parādnieka mantas, ciktāl ar pretizpildījumu sniegtais labums aizvien ir pieejams maksātnespējīgā parādnieka mantā tādā formā, ko var atšķirt no pārējās maksātnespējīgā parādnieka mantas, vai ciktāl pretizpildījuma vērtība aizvien palielina maksātnespējīgā parādnieka mantas vērtību.

Gadījumos, uz kuriem neattiecas pirmā daļa, persona, kas guvusi labumu no spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas tiesiskās darbības, var iesniegt prasījumu par pretizpildījuma kompensāciju.

12. pants

Trešo personu atbildība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka 10. un 11. pants ir piemērojams jebkuram tās puses mantiniekam vai citam tās puses visu tiesību un saistību pārņēmējam, kas ir guvusi labumu no spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas tiesiskās darbības.

Mantinieku atbildības apjomu reglamentē valsts tiesību akti.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka 10. pants ir piemērojams jebkuram citam spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas tiesiskās darbības otras puses atsevišķam tiesību un saistību pārņēmējam, ja tiesību pārņēmējs zināja par apstākļiem, kas ir apstrīdēšanas prasības pamatā.

Tiek pieņemts, ka pirmās daļas minētā informācija bija zināma, ja atsevišķais tiesību un saistību pārņēmējs ir persona, kas ir cieši saistīta ar pusi, kura ir guvusi labumu no spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas tiesiskās darbības. Minētais pieņēmums ir atspēkojams.

13. pants

Saistība ar citiem instrumentiem

Šī sadaļa neskar Direktīvas 98/26/EK, 2002/47/EK un (ES) 2019/1023.

Ja saskaņā ar Direktīvu (ES) 2019/1023 veiktas preventīvās pārstrukturēšanas procedūras laikā parādnieks nav spējis noteiktajā termiņā samaksāt savas parādsaistības un saskaņā ar minētās direktīvas 7. panta 3. punktu tiek atstāta spēkā apturēšanas priekšrocība, dalībvalstis attiecībā uz apturēšanas laikā veiktajām tiesiskajām darbībām var paredzēt, ka gadījumā, ja pusei bija zināms, ka parādnieks nav spējis samaksāt savas parādsaistības valsts tiesību aktos noteiktajā termiņā, apstrīdēšanas prasībām saskaņā ar šīs direktīvas 7. panta 2. punktu nav pamata.

III SADAĻA

MAKSĀTNESPĒJĪGĀ PARĀDNIEKA MANTĀ IETILPSTOŠO AKTĪVU IZSEKOŠANA

1. NODAĻA

Norīkoto tiesu un administratīvo iestāžu piekļuve informācijai par bankas kontiem

14. pants

Norīkotās tiesas un administratīvās iestādes

1. Katra dalībvalsts norīko tiesas vai administratīvās iestādes, kas ir pilnvarotas piekļūt saviem valsts bankas kontu reģistriem un veikt tajos meklēšanu, un tiesas vai administratīvās iestādes, kas ir pilnvarotas piekļūt informācijai par bankas kontiem un veikt tajā meklēšanu pārrobežu līmenī saskaņā ar 15. panta 2. punktu ("norīkotās tiesas vai administratīvās iestādes").

2. Katra dalībvalsts paziņo Komisijai savas norīkotās tiesas vai administratīvās iestādes līdz 2029. gada 22. aprīlim, kā arī bez nepamatotas kavēšanās paziņo Komisijai visas izmaiņas šajā sakarā. Komisija šādus paziņojumus publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un Eiropas e-tiesiskuma portālā.

15. pants

Norīkoto tiesu un administratīvo iestāžu piekļuve informācijai par bankas kontiem un meklēšana tajā

1. Dalībvalstis nodrošina, ka norīkotajām tiesām vai administratīvajām iestādēm ir pilnvaras tieši un nekavējoties piekļūt informācijai par bankas kontiem un veikt meklēšanu tajā, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) notiekošajā maksātnespējas procedūrā, tostarp pagaidu noregulējuma tiesvedībā, ieceltais maksātnespējas procesa administrators ir pieprasījis informāciju par bankas kontiem; un

b) informācija par bankas kontiem ir nepieciešama, lai identificētu un izsekotu aktīvus, kas a) apakšpunktā minētajā procedūrā ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā, kā arī aktīvus, uz kuriem attiecas apstrīdēšanas prasības.

2. Pārrobežu piekļuves veicināšanas nolūkā dalībvalstis nodrošina, ka norīkotajām tiesām vai administratīvajām iestādēm ir pilnvaras tieši un nekavējoties piekļūt informācijai par bankas kontiem citās dalībvalstīs un veikt meklēšanu tajā, izmantojot bankas kontu reģistru savstarpējās savienojamības sistēmu (*BARIS*), kas minēta Direktīvas (ES) 2024/1640 16. panta 6. punktā, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) notiekošajā maksātnespējas procedūrā, tostarp pagaidu noregulējuma tiesvedībā, ieceltais maksātnespējas procesa administrators pieprasa informāciju par bankas kontiem citās dalībvalstīs; un

b) informācija par bankas kontiem ir nepieciešama, lai identificētu un izsekotu aktīvus, kas a) apakšpunktā minētajā procedūrā ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā, kā arī aktīvus, uz kuriem attiecas apstrīdēšanas prasības.

3. Norīkotās tiesas vai administratīvās iestādes nevar piekļūt tādai informācijai un veikt meklēšanu tajā, kas pārsniedz šā panta 1. un 2. punktā minēto informāciju un ko dalībvalstis uzskata par būtisku un iekļauj banku kontu reģistros, ievērojot Direktīvas (ES) 2024/1640 16. panta 5. punktu.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka norīkotās tiesas vai administratīvās iestādes, vai citas kompetentās tiesas vai iestādes pārbauda, vai ir izpildīti 1. un 2. punktā minētie nosacījumi. Ja minētie nosacījumi ir izpildīti, dalībvalstis nodrošina, ka norīkotās tiesas vai administratīvās iestādes nosūta maksātnespējas procesa administratoram, kurš to ir pieprasījis, attiecīgo informāciju par bankas kontiem, kas iegūta, piekļūstot informācijai par bankas kontiem un veicot meklēšanu tajā, ievērojot 1. un 2. punktu.

5. Piekļuve un meklēšana, ko veic, ievērojot 1. un 2. punktu, neskar valsts procesuālās garantijas un Savienības un valsts noteikumus par personas datu aizsardzību. Dalībvalstis nodrošina, ka informāciju par bankas kontiem, kas iegūta, ievērojot 1. un 2. punktu, apstrādā tikai tajos nolūkos, kādos tā iegūta, tostarp, ja to apstrādā maksātnespējas procesa administratori.

6. Dalībvalstis nodrošina, ka maksātnespējas procesa administratoriem, kad tie apstrādā informāciju par bankas kontiem, kas iegūta, ievērojot 1. un 2. punktu, ir attiecīgas iekšējās procedūras pienācīgai konfidenciālas informācijas pārvaldībai.

7. Šā panta 1. un 2. punkta nolūkos uzskata, ka piekļuve informācijai par bankas kontiem un meklēšana tajā notiek tieši un nekavējoties cita starpā arī tad, ja valsts iestādes, kas uztur bankas kontu reģistrus, informāciju par bankas kontiem norīkotajām tiesām vai administratīvajām iestādēm nosūta ātri, izmantojot automatizētu mehānismu, ar noteikumu, ka pieprasītajiem datiem vai sniedzamajai informācijai nevar piekļūt starpniekiestādes.

16. pants

Nosacījumi attiecībā uz norīkoto tiesu un administratīvo iestāžu piekļuvi informācijai par bankas kontiem un meklēšanu tajā

1. Dalībvalstis nodrošina, ka informācijai par bankas kontiem piekļūst un meklēšanu tajā veic saskaņā ar 15. pantu tikai, katru gadījumu izvērtējot atsevišķi, un to dara tāds katras norīkotās tiesas vai administratīvās iestādes personāls, kas ir īpaši iecelts un pilnvarots minēto uzdevumu veikšanai.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka:

a) šā panta 1. punktā minētais personāls ievēro augstus profesionālos konfidencialitātes un datu aizsardzības standartus un tam piemīt augsti morālie standarti un atbilstīgas prasmes;

b) ir ieviesti tehniski un organizatoriski pasākumi, lai nodrošinātu datu drošību atbilstoši augstiem tehnoloģiskiem standartiem, lai norīkotās tiesas un administratīvās iestādes varētu īstenot pilnvaras piekļūt informācijai par bankas kontiem un veikt meklēšanu tajā saskaņā ar 15. pantu.

17. pants

Uzraudzība attiecībā uz norīkoto tiesu un administratīvo iestāžu piekļuvi informācijai par bankas kontiem un tajā veikto meklēšanu

1. Dalībvalstis paredz, ka iestādes, kas uztur bankas kontu reģistrus, nodrošina, ka tiek saglabāti ieraksti par katru reizi, kad norīkotā tiesa vai administratīvā iestāde piekļūst informācijai par bankas kontiem un veic meklēšanu tajā. Ieraksti jo īpaši ietver:

a) lietas atsauces numuru;

b) vaicājuma vai meklējuma datumu un laiku;

c) vaicājuma vai meklējuma veikšanai izmantoto datu veidu;

d) rezultātu unikālo identifikatoru;

e) tās norīkotās tiesas vai administratīvās iestādes nosaukumu, kas piekļūst reģistram vai veic tajā meklēšanu;

f) tās norīkotās tiesas vai administratīvās iestādes darbinieka unikālo lietotāja identifikatoru, kurš ir veicis vaicājumu, un – attiecīgā gadījumā – tā tiesneša vai ierēdņa unikālo lietotāja identifikatoru, kurš ir uzdevis veikt vaicājumu vai meklējumu, un – ja pieejams – tā maksātnespējas procesa administratora unikālo lietotāja identifikatoru, kurš iesniedzis pieprasījumu.

2. Iestādes, kas uztur bankas kontu reģistrus, regulāri pārbauda 1. punktā minētos ierakstus.

3. Šā panta 1. punktā minētos ierakstus izmanto tikai tam, lai uzraudzītu atbilstību šai direktīvai un piemērojamiem Savienības tiesību aktiem datu aizsardzības jomā. Minētos ierakstus ar atbilstīgiem pasākumiem aizsargā pret neatļautu piekļuvi, un tos dzēš piecus gadus pēc to izveides, ja vien tie nav nepieciešami notiekošās uzraudzības procedūrās.

2. NODAĻA

Maksātnespējas procesa administratoru piekļuve informācijai par faktiskajiem īpašniekiem

18. pants

Maksātnespējas procesa administratoru piekļuve informācijai par faktiskajiem īpašniekiem

Dalībvalstis nodrošina, ka maksātnespējas procesa administratoriem, lai identificētu un izsekotu aktīvus, kas attiecas uz maksātnespējas procedūrām, kuru veikšanai viņi ir iecelti, ir savlaicīga piekļuve turpmāk norādītajai informācijai par tiesību subjektu un juridisku veidojumu faktiskajiem īpašniekiem, kura tiek glabāta savstarpēji savienotos centrālos faktisko īpašnieku reģistros, un ka šāda piekļuve tiek nodrošināta, nebrīdinot attiecīgo vienību, veidojumu vai faktisko īpašnieku:

a) faktiskā īpašnieka vārds, uzvārds;

b) faktiskā īpašnieka dzimšanas mēnesis un gads;

c) faktiskā īpašnieka dzīvesvietas valsts un valstspiederība vai valstspiederības;

d) attiecībā uz tiesību subjektu faktiskajiem īpašniekiem – iegūtās faktiskās līdzdalības būtība un apjoms;

e) attiecībā uz tieši izveidotu trastu vai līdzīgu juridisku veidojumu faktiskajiem īpašniekiem – to faktisko īpašnieku veids.

3. NODAĻA

Maksātnespējas procesa administratoru piekļuve valsts reģistriem un datubāzēm

19. pants

Maksātnespējas procesa administratoru piekļuve valsts reģistriem un datubāzēm

1. Dalībvalstis nodrošina, ka maksātnespējas procesa administratoriem neatkarīgi no dalībvalsts, kurā viņi ir iecelti, ir tieša un ātra piekļuve informācijai, kas nepieciešama, lai identificētu un izsekotu aktīvus, kuri ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā, kā arī aktīvus, uz kuriem attiecas apstrīdēšanas prasības, un kas tiek glabāta pielikumā uzskaitītajos esošajos valsts reģistros un datubāzēs, saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētiem nosacījumiem.

2. Attiecībā uz piekļuvi pielikumā uzskaitītajiem valsts reģistriem un datubāzēm katra dalībvalsts nodrošina, ka citās dalībvalstīs ieceltajiem maksātnespējas procesa administratoriem nepiemēro būtiskus piekļuves nosacījumus, kuri ir *de jure* vai *de facto* mazāk labvēlīgi nekā tie, kas ir piemērojami minētajā dalībvalstī ieceltajiem maksātnespējas procesa administratoriem.

3. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus esošos valsts reģistrus un datubāzes, kā uzskaitīts pielikumā, līdz 2029. gada 22. aprīlim un paziņo tai par visām izmaiņām tajos.

Komisija minētos esošos valsts reģistrus un datubāzes, ko darījušas zināmus dalībvalstis, publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un Eiropas e-tiesiskuma portālā.

4. NODAĻA

Citas dalībvalsts maksātnespējas procesa administratoru piekļuve tiesām

20. pants

Citas dalībvalsts maksātnespējas procesa administratoru piekļuve tiesām

Attiecībā uz tiesībām sākt procedūras vai vērsties tiesās vai iestādēs, lai pieprasītu aktīvus maksātnespējīgā parādnieka mantas vārdā, katra dalībvalsts nodrošina, ka uz citā dalībvalstī ieceltiem maksātnespējas procesa administratoriem neattiecas nosacījumi, kas ir mazāk labvēlīgi par tiem, kuri piemērojami minētajā dalībvalstī ieceltajiem maksātnespējas procesa administratoriem.

IV SADAĻA

IEPRIEKŠSAGATAVOTA PROCEDŪRA

1. NODAĻA

Vispārīgi noteikumi

21. pants

Iepriekšsagatavota procedūra

1. Dalībvalstis nodrošina, ka iepriekšsagatavota procedūra ir pieejama vismaz tiem parādniekiem, kuri saskaņā ar valsts tiesību aktiem varētu kļūt maksātnespējīgi.

Dalībvalstis var paredzēt, ka sagatavošanās posmu nevar sākt gadījumā, kad parādnieks nespēj valsts tiesību aktos noteiktajā termiņā samaksāt savas parādsaistības.

2. Iepriekšsagatavota procedūra saskaņā ar valsts tiesību aktiem var būt atsevišķa procedūra vai daļa no notiekošas maksātnespējas procedūras.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka parādnieki, kas uzsāk iepriekšsagatavotu procedūru, sagatavošanās posmā saglabā pilnīgu vai vismaz daļēju kontroli pār saviem aktīviem un savu uzņēmumu ikdienas darbību.

4. Valsts tiesību aktus piemēro jautājumiem, kurus nereglamentē šī sadaļa, tostarp prasījumu sarindošanai, ieņēmumu sadalei, parādnieka un parādnieka direktoru pienākumiem un atbildībai, maksātnespējas procesa administratora atlīdzībai, kā arī kreditoru līdzdalības būtībai, tvērumam un veidam, izņemot, attiecīgā gadījumā, attiecībā uz pārdošanas apstiprināšanu.

22. pants

Saistība ar citiem Savienības tiesību aktiem

1. Likvidācijas posmu īsteno, izmantojot maksātnespējas procedūras, kas nav preventīvās pārstrukturēšanas procedūras.

Dalībvalstīs, kurās piemēro Regulu (ES) 2015/848, likvidācijas posmu īsteno, izmantojot Regulas (ES) 2015/848 A pielikumā izklāstītās maksātnespējas procedūras, kas nav preventīvās pārstrukturēšanas procedūras.

2. Šī direktīva neskar Direktīvu 2001/23/EK un valsts noteikumus, ar kuriem to īsteno.

Direktīvas 2001/23/EK 5. panta 1. punkta nolūkos likvidācijas posmu, ja tas notiek procedūrā, kas varētu beigties ar parādnieka likvidāciju, uzskata par bankrota procedūru vai jebkuru analogu maksātnespējas procedūru, kas sākta nolūkā veikt personas, kura nodod īpašumtiesības, aktīvu likvidāciju kompetentas valsts iestādes uzraudzībā.

2. NODAĻA

Sagatavošanās posms

23. pants

Uzrauga iecelšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka pēc parādnieka iniciatīvas sagatavošanās posms sākas tad, kad ir iecelts uzraugs. Uzrauga iecelšanas procedūru nosaka valsts tiesību akti.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka uzraugs ir neatkarīgs no parādnieka un jebkuras ar parādnieku cieši saistītas puses. Dalībvalstis var paredzēt papildu prasības attiecībā uz uzrauga neatkarību no kapitāla turētājiem vai kreditoriem.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka par uzraugiem var tikt ieceltas vienīgi personas, kuras izpilda atbilstības kritērijus, kas piemērojami maksātnespējas procesa administratoriem dalībvalstī, kurā tiek īstenota iepriekšsagatavotā procedūra.

24. pants

Sagatavošanās posmā piemērojamie principi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka pārdošanas process, kuru veic sagatavošanās posmā, ir konkurētspējīgs, pārredzams, taisnīgs un atbilst tirgus standartiem.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka uzraugs, vajadzības gadījumā ar parādnieka palīdzību:

a) pamato, kāpēc tas uzskata, ka ir izpildītas 1. punktā noteiktās prasības;

b) iesaka vislabāko solītāju kā parādnieka uzņēmuma vai tā daļas ieguvēju iepriekšsagatavotā procedūrā saskaņā ar 33. pantu;

c) sniedz paziņojumu par to, ka, pamatojoties uz tā izvērtējumu, ar vislabāko piedāvājumu netiek pārkāpts kreditoru interešu ievērošanas kritērijs.

Uzraugs rakstiski dokumentē katru pārdošanas procesa posmu un ziņo par to. Minētos dokumentus un ziņojumus laikus dara pieejamus digitālā formātā. Dalībvalstis nodrošina, ka uzraugam piemēro tādas pašas konfidencialitātes prasības kā maksātnespējas procesa administratoram.

3. Dalībvalstis var paredzēt, ka saskaņā ar 29. panta 3. punktu tiek rīkota publiska izsole, lai nodrošinātu taisnīgas tirgus cenas īstenošanu. Dalībvalstis var paredzēt, ka šāda publiska izsole tiek rīkota jo īpaši situācijās, kad viens vai vairāki kreditori pierāda, ka ir pamatotas šaubas par to, vai uzraugu ieteiktais labākais piedāvājums atspoguļo taisnīgu tirgus cenu. Ja tiek rīkota šāda publiska izsole, dalībvalstis var paredzēt, ka uz uzraugu neattiecas pienākumi, kas noteikti 1. punktā un 2. punkta a) apakšpunktā.

4. Dalībvalstis var paredzēt, ka gadījumos, kad 2. punkta b) apakšpunktā minēto ieteikumu kreditori ir apstiprinājuši saskaņā ar valsts tiesību aktiem, 1. punktu un 2. punkta a) apakšpunktu nepiemēro.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka:

a) ja likvidācijas posms netiek īstenots, uzrauga atalgojumu sedz parādnieks;

b) ja likvidācijas posms tiek īstenots, uzrauga atalgojumu sedz no maksātnespējīgā parādnieka mantas.

25. pants

Atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšana

Dalībvalstis nodrošina, ka sagatavošanās posmā, ja parādnieks saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir maksātnespējas iespējamības situācijā vai ir maksātnespējīgs, tas var gūt labumu no atsevišķu izpildes panākšanas darbību apturēšanas saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/1023 6. un 7. pantu vai nu sagatavošanās posmā, vai saistībā ar cita veida maksātnespējas procedūru, kurā parādnieks saglabā pilnīgu vai vismaz daļēju kontroli pār saviem aktīviem un sava uzņēmuma ikdienas darbību un kurā var turpināt un pabeigt parādnieka uzņēmuma vai tā daļas pārdošanu kā darbību turpinošu uzņēmumu.

26. pants

Likvidācijas posma sākšanas apturēšana

Dalībvalstis var paredzēt, ka tad, ja kreditors iesniedz maksātnespējas pieteikumu sagatavošanās posmā, likvidācijas posma sākšanu var apturēt, ja, ņemot vērā lietas apstākļus, likvidācijas posma sākšana nebūtu kreditoru vispārējās interesēs.

27. pants

Sagatavošanās posma izbeigšana

1. Dalībvalstis paredz, ka sagatavošanās posma termiņš ir ierobežots laikā.

2. Dalībvalstis var paredzēt, ka sagatavošanās posmu var izbeigt, ja:

a) parādnieks nesniedz vajadzīgo palīdzību saskaņā ar 24. panta 2. punktu;

b) parādnieks sagatavošanās posmā nerīkojas ar pienācīgu rūpību; vai

c) sagatavošanās posmam nav pamatotu izredžu uz panākumiem.

3. NODAĻA

Likvidācijas posms

28. pants

Likvidācijas posms

Dalībvalstis nodrošina, ka likvidācijas posms sākas, kad saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir pieņemts lēmums par 22. panta 1. punktā minētās maksātnespējas procedūras sākšanu.

29. pants

Likvidācijas posmā piemērojamie principi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka, sākot likvidācijas posmu, tiesa vai kompetentā iestāde atļauj pārdot parādnieka uzņēmumu vai tā daļu vismaz vienā no šādiem gadījumiem:

a) uzraugs ir ierosinājis ieguvēju ar noteikumu, ka uzraugs ir sniedzis atzinumu, kas apstiprina, ka pārdošanas process, kas notika sagatavošanās posmā, atbilda 24. panta 1. punktā noteiktajām prasībām, un ka tiesa vai kompetentā iestāde ir pārliecinājusies, ka ir izpildītas 24. panta 1. un 2. punktā minētās prasības;

b) ieguvēju izvēlas publiskā izsolē, ja dalībvalstis šādu izsoli paredz saskaņā ar šā panta 3. punktu; vai

c) pārdošanu ieguvējam apstiprina kreditori, kā minēts 24. panta 4. punktā.

2. Dalībvalstis var paredzēt, ka parādnieka uzņēmuma vai tā daļas pārdošanu saskaņā ar 1. punkta c) apakšpunktu kreditori apstiprina bez tiesas vai kompetentās iestādes atļaujas, ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem parādnieka uzņēmuma vai tā daļas pārdošanai ir vajadzīga kreditoru piekrišana.

3. Publiskā izsole, kas minēta 24. panta 3. punktā, notiek ne ilgāk kā trīs mēnešus.

Uzrauga izvēlēto piedāvājumu izmanto kā sākotnējo piedāvājumu publiskajā izsolē.

Dalībvalstis nodrošina, ka aizsardzības pasākumi, kas sākotnējam solītājam piemēroti sagatavošanās posmā, ir samērīgi un proporcionāli.

4. Dalībvalstis paredz, ka tiesa vai kompetentā iestāde var nolemt, ka parādnieka uzņēmumu kā darbību turpinošu uzņēmumu vērtē, pamatojoties uz to, ka vislabākais piedāvājums varētu neatbilst kreditoru interešu ievērošanas kritērijam.

Ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem parādnieka uzņēmuma vai tā daļas pārdošanai ir vajadzīga kreditoru piekrišana, dalībvalstis var paredzēt, ka pirmajā daļā minēto lēmumu kreditori var pieņemt bez tiesas vai kompetentās iestādes iesaistīšanās.

30. pants

Izpildāmo līgumu cesija vai izbeigšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka parādnieka uzņēmuma vai tā daļas ieguvējam tiek cedēti izpildāmie līgumi, kuri ir nepieciešami minētā uzņēmuma darbības turpināšanai un kuru apturēšana izraisītu uzņēmuma darbības apturēšanu. Lai veiktu cesiju, nav nepieciešama parādnieka darījumu partnera vai partneru piekrišana.

Pirmo daļu nepiemēro, ja parādnieka uzņēmuma vai tā daļas ieguvējs ir parādnieka darījumu partnera vai partneru konkurents.

2. Dalībvalstis var paredzēt, ka ir vajadzīga parādnieka darījumu partnera vai partneru piekrišana atkarībā no līguma veida, pušu veida vai uzņēmuma interesēm.

3. Neskarot citas izbeigšanas tiesības, dalībvalstis var paredzēt, ka darījumu partneris vai partneri var izbeigt saskaņā ar 1. punktu cedētus izpildāmus līgumus, ievērojot paziņošanas termiņu, kas nav īsāks par trim mēnešiem pēc cesijas, ar noteikumu, ka līguma cesijai būtu netaisnīga nelabvēlīga ietekme uz darījumu partneri vai partneriem.

4. Dalībvalstis var paredzēt, ka izpildāmus līgumus, kas saistīti ar intelektuālā un rūpnieciskā īpašuma tiesību licencēm, kuru licenciārs ir parādnieks, neizbeidz bez licenciāta piekrišanas.

31. pants

Iepriekšsagatavotas procedūras ietvaros iegūtā uzņēmuma parādi un saistības

1. Neskarot 30. pantu un 38. panta 1. un 2. punktu, kā arī pienākumus, kas izriet no darba attiecībām, ko ietekmē uzņēmuma vai tā daļas pārdošana, dalībvalstis nodrošina, ka ieguvējs iegūst parādnieka uzņēmumu vai tā daļu bez parādiem un saistībām, ja vien ieguvējs nav nepārprotami piekritis uzņemties uzņēmuma vai tā daļas parādus un saistības.

2. Šā panta 1. punkts neskar valsts tiesību aktus, kuros paredzēts, ka, izvērtējot ieguvēja atbildību par kaitējumu, ņem vērā parādnieka rīcību, ja minēto rīcību saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem var attiecināt uz ieguvēju.

32. pants

Apelācijas sūdzību apturošā ietekme

Dalībvalstis var paredzēt, ka gadījumos, kad valsts tiesību aktos ir paredzēta iespēja pārsūdzēt tiesas vai kompetentās iestādes lēmumus, kas attiecas uz parādnieka uzņēmuma vai tā daļas pārdošanas atļaušanu vai pārdošanas izpildi, šādai apelācijas sūdzībai nav apturošas ietekmes, ja vien netiek veikti atbilstīgi pasākumi, lai segtu jebkādu kaitējumu, ko varētu radīt nepamatota pārdošanas izpildes apturēšana, piemēram, prasība apelācijas sūdzības iesniedzējam sniegt nodrošinājumu vai apelācijas sūdzības iesniedzējam uzņemties atbildību par šādu kaitējumu.

4. NODAĻA

Kopīgi noteikumi

33. pants

Kritēriji labākā piedāvājuma izvēlei

Dalībvalstis nosaka kritērijus labākā piedāvājuma izvēlei iepriekšsagatavotajā procedūrā. Dalībvalstis nodrošina, ka minētie kritēriji ir tādi paši kā kritēriji konkurējošu piedāvājumu izvēlei maksātnespējas procedūrā.

Pirmajā daļā minētajos kritērijos dalībvalstis var iekļaut nodarbinātības saglabāšanu.

34. pants

Uzraugu un maksātnespējas procesa administratoru civiltiesiskā atbildība

Dalībvalstis nodrošina, ka uzraugi un maksātnespējas procesa administratori ir atbildīgi par kaitējumu, kas kreditoriem nodarīts, jo uzraugi un maksātnespējas procesa administratori – tīši vai nolaidības dēļ – nav pildījuši savus pienākumus saskaņā ar šo sadaļu.

35. pants

Ar parādnieku cieši saistītas puses pārdošanas procesā

1. Dalībvalstis nodrošina, ka ar parādnieku cieši saistītas puses ir tiesīgas iegādāties parādnieka uzņēmumu vai tā daļu, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

a) ar parādnieku cieši saistītas puses piedāvājuma laikā atklāj uzraugam savu saistību ar parādnieku;

b) puses, kas nav a) apakšpunktā minētās puses, saņem pietiekamu informāciju par tādu pušu esību, kas ir cieši saistītas ar parādnieku, un par to saistību ar parādnieku;

c) šīs direktīvas 29. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētajā gadījumā uzņēmumu kā darbību turpinošu uzņēmumu vērtē 24. panta 2. punkta c) apakšpunktā minētā uzrauga paziņojuma nolūkos;

d) pusēm, kas nav cieši saistītas ar parādnieku, tiek dots pietiekami daudz laika, lai iesniegtu piedāvājumu.

Dalībvalstis paredz, ka tad, ja ir pierādīts, ka ar parādnieku cieši saistīta puse nav izpildījusi pirmās daļas a) apakšpunktā izklāstītos nosacījumus, tiesa vai kompetentā iestāde var atcelt 31. panta 1. punktā minētos ieguvumus.

2. Ja piedāvājumu, ko iesniegusi ar parādnieku cieši saistīta puse, uzskata par labāko piedāvājumu, dalībvalstis var ieviest papildu aizsardzības pasākumus parādnieka uzņēmuma vai tā daļas pārdošanas atļaušanai un izpildei.

36. pants

Pagaidu finansējums

1. Ja ir nepieciešams pagaidu finansējums, dalībvalstis nodrošina, ka:

a) pagaidu finansējums nav atzīts par spēkā neesošu, apstrīdamu vai neizpildāmu; un

b) personām, kas piešķir pagaidu finansējumu, neiestājas civiltiesiskā, administratīvā vai krimināla atbildība tādēļ, ka šāds finansējums kaitē kreditoru kopumam, ja vien valsts tiesību aktos nav paredzēti citi iemesli šādai atbildībai.

2. Dalībvalstis var paredzēt, ka personas, kas piešķir jaunu vai pagaidu finansējumu, ir tiesīgas saņemt maksājumu ar augstāku prioritāti vēlāku maksātnespējas procedūru kontekstā salīdzinājumā ar citiem kreditoriem, kuru prasījumiem citādi būtu augstāka vai tāda pati prioritāte.

3. Ņemot vērā maksātnespējas procedūras laikā radušos prasījumu prioritāšu secību, dalībvalstis var paredzēt, ka:

a) personām, kas piešķir pagaidu finansējumu, var piešķirt nodrošinājuma tiesības attiecībā uz pārdošanas ieņēmumiem, lai nodrošinātu atlīdzību; un

b) ir tiesības pagaidu finansējumu kompensēt ar cenu, kas jāizmaksā saskaņā ar pieņemto piedāvājumu, ja to nodrošina ieinteresētie solītāji.

4. Dalībvalstis var noteikt, ka 1. punktu piemēro tikai pagaidu finansējumam, kam ir veikta *ex ante* kontrole.

37. pants

Pirmpirkuma tiesības un kredīta solīšana

1. Neskarot 38. panta 1. punktu, dalībvalstis nodrošina, ka solītājiem netiek piešķirtas pirmpirkuma tiesības. Dalībvalstis var paredzēt, ka tiesību aktos noteiktās pirmpirkuma tiesības, ko neietekmē parādnieka maksātnespēja, tiek saglabātas un ir īstenojamas.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad nodrošinājuma tiesības apgrūtina uzņēmuma darbību, uz kuru attiecas iepriekšsagatavotā procedūra, kreditori, kas ir minēto nodrošinājuma tiesību ieguvēji, var kompensēt savus prasījumus ar pirkuma cenu tikai līdz summai, kas nepārsniedz uzņēmuma tirgus vērtību.

38. pants

Kreditoru interešu aizsardzība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka nodrošinājuma tiesības vai citus apgrūtinājumus iepriekšsagatavotās procedūras laikā atbrīvo saskaņā ar tām pašām prasībām, kuras tiktu piemērotas maksātnespējas procedūrās saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

2. Dalībvalstis, kuru tiesību aktos ir nosacījums, ka nodrošinājuma tiesības var atbrīvot, ja no nodrošināto prasījumu turētājiem maksātnespējas procedūrās ir saņemta piekrišana, var paredzēt, ka šāda piekrišana iepriekšsagatavotās procedūras laikā nav vajadzīga.

39. pants

Konkurences tiesību procedūru ietekme uz piedāvājuma termiņu vai labvēlīgu iznākumu

1. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumā, ja pastāv ievērojams aizkavēšanās risks, kas izriet no konkurences tiesību procedūras, vai risks, ka konkurences iestāde pieņems nelabvēlīgu lēmumu saistībā ar piedāvājumu, kas iesniegts sagatavošanās posmā, uzraugs vai parādnieks veic atbilstīgus pasākumus, lai tiktu iesniegti alternatīvi piedāvājumi.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka uzraugs var saņemt informāciju par piemērojamām konkurences tiesību procedūrām un par jebkādu šādu procedūru iznākumu, kas varētu ietekmēt piedāvājuma termiņu vai labvēlīgu iznākumu, ar noteikumu, ka tas, ka konkurences iestāde izpauž informāciju, nav pretrunā valsts noteikumiem par komercnoslēpumu aizsardzību. Šajā sakarā uz uzraugu attiecas konfidencialitātes pienākums saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka piedāvājumu var neņemt vērā, ja tas rada ievērojamu aizkavēšanās risku, kā minēts šā panta 1. punktā, ar noteikumu, ka ir spēkā abi turpmāk minētie nosacījumi:

a) piedāvājums nav vienīgais piedāvājums; un

b) ja pārdošanas darījums ar attiecīgo solītāju aizkavētos, tiktu nodarīts kaitējums parādnieka uzņēmumam vai tā daļai.

V SADAĻA

DIREKTORU PIENĀKUMS LŪGT MAKSĀTNESPĒJAS PROCEDŪRAS SĀKŠANU UN CIVILTIESISKĀ ATBILDĪBA

40. pants

Direktoru pienākumi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja uzņēmums saskaņā ar valsts tiesību aktiem kļūst maksātnespējīgs, tā direktoriem ir pienākums iesniegt lūgumu sākt maksātnespējas procedūru, izņemot preventīvās pārstrukturēšanas procedūras.

Dalībvalstīs, kurās piemēro Regulu (ES) 2015/848, pienākums iesniegt lūgumu sākt maksātnespējas procedūru attiecas uz minētās regulas A pielikumā izklāstītajām procedūrām, izņemot preventīvās pārstrukturēšanas procedūras.

2. Šā panta 1. punktā minēto lūgumu iesniedz tiesai vai iestādei, kuras kompetencē ir attiecīgā maksātnespējas procedūra, trīs mēnešu laikā pēc tam, kad direktori ir uzzinājuši vai ja ir pamats uzskatīt, ka viņi ir uzzinājuši par uzņēmuma maksātnespēju saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

41. pants

Pienākuma iesniegt lūgumu sākt maksātnespējas procedūru nepiemērošana vai apturēšana

1. Dalībvalstis var paredzēt, ka 40. panta 1. punktā minēto pienākumu nepiemēro direktoriem, kas ir fiziskas personas un ir personīgi atbildīgi par visiem uzņēmuma parādiem.

2. Dalībvalstis var paredzēt, ka 40. panta 1. punktā minēto pienākumu var izpildīt, par uzņēmuma maksātnespēju informējot sabiedrību ar paziņojumu publiskā reģistrā, pirms ir beidzies 40. panta 2. punktā minētais termiņš, lai nodrošinātu, ka kreditoriem ir iespēja lūgt maksātnespējas procedūras sākšanu.

3. Dalībvalstis var paredzēt, ka 40. panta 1. punktā minēto pienākumu aptur, ja direktori veic pasākumus, kuru mērķis ir novērst kaitējuma rašanos maksātnespējīgā uzņēmuma kreditoriem un kuri nodrošina kreditoru kopuma aizsardzību tādā līmenī, kas ir līdzvērtīgs aizsardzībai, kuru nodrošina 40. panta 1. punktā minētais pienākums.

42. pants

Direktoru civiltiesiskā atbildība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka maksātnespējīga uzņēmuma direktori saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atbildīgi par kaitējumu, kas kreditoriem radies tādēļ, ka direktori nav izpildījuši 40. pantā minēto pienākumu.

2. Ja dalībvalstis ir izmantojušas 41. panta 3. punktā paredzēto iespēju, tās nodrošina, ka direktori, kas veic attiecīgajā punktā minētos pasākumus, saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atbildīgi par jebkādu kreditoriem nodarītu kaitējumu, kas citādi nebūtu radies, ja saskaņā ar 40. panta 1. punktu būtu lūgts sākt maksātnespējas procedūru.

3. Dalībvalstis var paredzēt, ka šā panta 2. punktā minētā atbildība ir izslēgta, ja un ciktāl direktori, pamatojoties uz objektīviem apstākļiem, var pierādīt, ka veiktie pasākumi pamatoti varēja nodrošināt kreditoriem līdzvērtīgu vai labāku iznākumu nekā tas, ko nodrošina 40. panta 1. punktā minētais pienākums.

43. pants

Saistība ar citiem instrumentiem

Šī sadaļa neskar Direktīvas (ES) 2019/1023 7. pantu.

VI SADAĻA

KREDITORU KOMITEJAS

1. NODAĻA

Kreditoru komiteju izveide un locekļi

44. pants

Kreditoru komiteju izveide

1. Dalībvalstis nodrošina, ka pēc maksātnespējas procedūru sākšanas tiek izveidota kreditoru komiteja, ja to nolemj vai pieprasa kreditoru kopsapulce, vai – ja valsts tiesību aktos kreditoru kopsapulce nav paredzēta – tad, kad kreditori to pieprasa saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

2. Dalībvalstis var paredzēt, ka kreditoru komiteja var tikt izveidota pirms maksātnespējas procedūras sākšanas saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

Dalībvalstis nodrošina, ka par kreditoru komitejas sastāvu lemj, kad tā ir izveidota.

3. Dalībvalstis var paredzēt, ka kreditoru komiteja netiek izveidota, ja, ņemot vērā apstākļus saistībā ar parādnieka uzņēmuma veidu un tvērumu, tās nosaka, ka izveides slogs pārsniegtu ieguvumus. Dalībvalstis nodrošina, ka minētie apstākļi, kas var ietvert maksātnespējīgā parādnieka mantas ekonomisko maznozīmību, kreditoru nelielo skaitu, parādnieka mazo lielumu vai negatīvo ietekmi uz parādnieka finansiālo stāvokli, ko rada iespējama kavēšanās kreditoru komitejas izveidē, ir skaidri noteikti valsts tiesību aktos.

45. pants

Kreditoru komiteju iecelšana un sastāvs

1. Ja ir izveidota kreditoru komiteja, ievērojot 44. pantu, dalībvalstis nodrošina, ka kreditoru komitejas locekļus ieceļ bez liekas kavēšanās vai nu kreditoru kopsapulcē, vai ar tiesas lēmumu.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka kreditoru komiteju sastāvs, cik vien iespējams, taisnīgi pārstāv dažādās kreditoru intereses.

Ja starp kreditoriem ir darba ņēmēji, dalībvalstis nodrošina, ka minētie darba ņēmēji vai viņu pārstāvji ir tiesīgi tikt iecelti kreditoru komitejā, ja vien nav vismaz cita līdzvērtīga mehānisma darba ņēmēju interešu pārstāvībai maksātnespējas procedūrās.

Dalībvalstis var paredzēt, ka kreditoru komitejās var tikt ieceltas arī personas un vienības, kas nav kreditori.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka kreditoru komitejās var tikt iecelti pārrobežu kreditori.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad valsts tiesību aktos ir paredzēta pārsūdzību iespēja, jebkura ieinteresētā puse, kas noteikta saskaņā ar valsts tiesību aktiem, var apstrīdēt tiesā viena vai vairāku kreditoru komitejas locekļu iecelšanu, pamatojoties uz to, ka šī iecelšana nav notikusi saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem.

46. pants

Locekļu atcelšana un aizstāšana

1. Dalībvalstis pieņem noteikumus, ar ko precizē kreditoru komiteju locekļu atcelšanas un aizstāšanas iemeslus un procedūras. Minētie noteikumi paredz arī situāciju, kad kreditoru komitejas locekļi atkāpjas no amata vai nespēj pildīt savus pienākumus.

2. Šā panta 1. punktā minētie atcelšanas iemesli ietver vismaz tīši vai rupjas nolaidības dēļ izdarītu nopietnu pienākumu pārkāpumu, kas skar kreditoru kopuma intereses, piemēram, interešu konflikta situācijas.

2. NODAĻA

Kreditoru komiteju darba metodes un funkcija

47. pants

Kreditoru komiteju darba metode

1. Dalībvalstis paredz noteikumus, kuros precizē šādus kreditoru komiteju darba metožu aspektus:

a) balsošanas procedūra, tostarp tiesības balsot un nepieciešamais kvorums;

b) interešu konflikti;

c) informācijas konfidencialitāte;

d) pieņemto lēmumu reģistrācija.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka kreditoru komitejas var sīkāk precizēt savas darba metodes, izmantojot protokolus, ar noteikumu, ka šādi protokoli atbilst 1. punktā paredzētajiem noteikumiem. Šādu protokolu dara pieejamu vismaz tiesai un maksātnespējas procesa administratoram.

3. Dalībvalstis paredz, ka kreditoru komitejas locekļiem ir atļauts piedalīties un balsot vai nu personīgi, vai izmantojot elektroniskus līdzekļus. Dalībvalstis var nodrošināt, ka kreditoru komitejas locekļiem tiek dota iespēja balsot rakstiski.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka kreditoru komiteju locekļus var pārstāvēt pienācīgi pilnvarota persona.

48. pants

Kreditoru komiteju funkcija, tiesības un pienākumi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka kreditoru komitejām ir tiesības, kas aizsargā to iesaisti maksātnespējas procedūrās un pilnvaro tās pārbaudīt maksātnespējas procesa administratoru darbības, vai, ja parādnieka manta paliek paša valdījumā, parādnieka darbības, tostarp:

a) tiesības uzklausīt un tikt uzklausītām no maksātnespējas procesa administratoru puses par jautājumiem, kuros ir ieinteresēts kreditoru kopums, tostarp svarīgiem lēmumiem, piemēram, attiecībā uz aktīvu pārdošanu ārpus parastās uzņēmējdarbības;

b) tiesības tikt uzklausītām maksātnespējas procedūrās;

c) tiesības lūgt un saņemt būtisku un nepieciešamu informāciju no pārstāvētajiem kreditoriem un no maksātnespējas procesa administratoriem vai, ja parādnieka manta paliek paša valdījumā, no parādnieka.

Dalībvalstis var paredzēt, ka kreditoru komitejām ir tiesības iecelt sekretāru un lūgt ārēju ieteikumu jautājumos, kuros to pārstāvētie kreditori ir ieinteresēti.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka kreditoru komitejas savu darbību laikā pārstāv kreditoru kopuma intereses un darbojas neatkarīgi no maksātnespējas procesa administratoriem.

Dalībvalstis nodrošina, ka kreditoru komiteju locekļi, pildot komitejas funkcijas, pārstāv visa kreditoru kopuma intereses un rīkojas godprātīgi.

3. Dalībvalstis var uzticēt kreditoru komitejām pilnvaras apstiprināt konkrētus lēmumus vai tiesību aktus. Tādā gadījumā dalībvalstis skaidri norāda jautājumus, kuros šāds apstiprinājums ir vajadzīgs un kuri var ietvert visus lēmumus, kas ir īpaši svarīgi procedūrai.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka kreditori, kreditoru komiteju locekļi un visi speciālisti, kas palīdz kreditoru komitejām, saglabā saistībā ar komitejas darbību iegūtās konfidenciālās informācijas konfidencialitāti.

49. pants

Izdevumi un atlīdzība

1. Dalībvalstis precizē, kas sedz izdevumus, kuri radušies kreditoru komitejām vai to atsevišķiem locekļiem, pildot 48. pantā minēto funkciju.

2. Ja 1. punktā minētos izdevumus sedz no maksātnespējīgā parādnieka mantas, dalībvalstis nodrošina, ka kreditoru komiteja vai atsevišķi tās locekļi veic šādu izdevumu uzskaiti un ka tiesai vai kompetentajai iestādei, vai maksātnespējas procesa administratoram ir pilnvaras ierobežot nepamatotus vai nesamērīgus izdevumus.

3. Ja dalībvalstis atļauj kreditoru komitejas locekļiem saņemt atlīdzību un šāda atlīdzība tiek segta no maksātnespējīgā parādnieka mantas, tās nodrošina, ka atlīdzība ir samērīga ar veikto funkciju.

50. pants

Atbildība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek piemērots vismaz viens no šādiem noteikumiem:

a) kreditoru komiteju locekļi ir atbrīvoti no personīgas atbildības par savām darbībām, ko viņi veic kā komitejas locekļi, ja vien nav konstatēts, ka viņi tīši vai rupjas nolaidības dēļ nav pildījuši savus pienākumus attiecībā uz kreditoru interesēm;

b) kreditoru komiteju locekļu personisko atbildību par darbībām komitejas locekļu statusā sedz apdrošināšana, kas tiek segta no maksātnespējīgā parādnieka mantas saskaņā ar 49. panta 2. punktu.

2. Ja dalībvalstis kreditoru komitejām uztic pilnvaras apstiprināt konkrētus lēmumus vai darījumus, dalībvalstis var paredzēt, ka kreditoru komitejas locekļiem ir tāda pati atbildība kā maksātnespējas procesa administratoram.

VII SADAĻA

PASĀKUMI, KAS UZLABO VALSTS TIESĪBU AKTU MAKSĀTNESPĒJAS JOMĀ PĀRREDZAMĪBU

51. pants

Pamatinformācijas faktu lapa

1. Neskarot 10. punktu, līdz 2029. gada 22. jūlijam katra dalībvalsts sagatavo pamatinformācijas faktu lapu par būtiskiem valsts tiesību aktu elementiem maksātnespējas procedūru jomā ("pamatinformācijas faktu lapa") un iesniedz to Komisijai, izmantojot Eiropas e-tiesiskuma portālu.

2. Pamatinformācijas faktu lapas sagatavo kādā no Savienības iestāžu oficiālajām valodām.

3. Pamatinformācijas faktu lapu saturs ir kodolīgs, precīzs un skaidrs, tas nav tehnisks un ir izklāstīts, pamatojoties uz faktiem.

4. Pamatinformācijas faktu lapās ir iekļautas šādas sadaļas šādā secībā:

a) nosacījumi maksātnespējas procedūras sākšanai;

b) normas, kas reglamentē prasījumu iesniegšanu, pārbaudi un atzīšanu;

c) normas, kas reglamentē kreditoru prasījumu sarindošanu un no aktīvu realizācijas gūto ieņēmumu sadali, kura izriet no maksātnespējas procedūras;

d) vidējais paziņotais maksātnespējas procedūru ilgums, kā minēts Direktīvas (ES) 2019/1023 29. panta 1. punkta b) apakšpunktā.

5. Sadaļa, kas minēta 4. punkta a) apakšpunktā, ietver:

a) to personu sarakstu, kuras var lūgt maksātnespējas procedūras sākšanu;

b) to nosacījumu sarakstu, kas izraisa maksātnespējas procedūras sākšanu;

c) kā un kur iesniegt lūgumu sākt maksātnespējas procedūru;

d) kā un kad parādniekam tiek paziņots lēmums par to, vai sākt maksātnespējas procedūru.

6. Sadaļa, kas minēta 4. punkta b) apakšpunktā, ietver:

a) to personu sarakstu, kuras var iesniegt prasījumu;

b) prasījuma iesniegšanas nosacījumu sarakstu;

c) prasījuma iesniegšanas termiņu;

d) kā iegūt veidlapu prasījuma iesniegšanai, ja tāda ir;

e) kā un kur iesniegt prasījumu;

f) kā prasījums tiek pārbaudīts un apstiprināts.

7. Dalībvalstis 4. punktā minēto informāciju atjaunina viena mēneša laikā no jebkādu attiecīgu valsts tiesību aktu grozījumu stāšanās spēkā. Pamatinformācijas faktu lapās iekļauj šādu paziņojumu: "Šī pamatinformācijas faktu lapa ir precīza … [datums, kad informācija tika iesniegta Komisijai, vai datums, kad informācija tika atjaunināta]".

8. Komisija nodrošina, ka pamatinformācijas faktu lapas ir sabiedrībai pieejamas angļu, franču un vācu valodā un oriģinālvalodā, ja tā atšķiras no minētajām valodām, Eiropas e-tiesiskuma portāla katras dalībvalsts sadaļā par maksātnespēju/bankrotu.

9. Komisija ir pilnvarota ar īstenošanas aktiem grozīt pamatinformācijas faktu lapas formātu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 53. panta 2. punktā.

10. Dalībvalstis, kurās piemēro Regulu (ES) 2015/848, šā panta 1. punktā minēto pamatinformācijas faktu lapu, izmantojot Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komerclietās, kas izveidots ar Lēmumu 2001/470/EK, iesniedz atbilstīgi minētās regulas 86. pantam.

VIII SADAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

52. pants

Ārkārtas pasākumi

1. Dalībvalstis var atkāpties no valsts noteikumu, ar kuriem transponē II, V un VI sadaļu, piemērošanas ārkārtas situācijās, kas nopietni traucē saimniecisko darbību dalībvalstu vai to reģionu līmenī, ja un ciktāl to valsts noteikumu piemērošana, ar kuriem transponē minētās sadaļas, radītu plaši izplatītas maksātnespējas risku, tostarp uzņēmumiem, kas parastos apstākļos būtu dzīvotspējīgi.

2. Šā panta 1. punktā minētā atkāpe un tās ilgums ir samērīgi un nepārsniedz to, kas ir būtisks, lai ierobežotu, mazinātu, atrisinātu vai novērstu minētajā punktā norādītos nopietnos traucējumus.

3. Dalībvalstis paziņo Komisijai par 1. punktā minēto atkāpi viena mēneša laikā pēc tās stāšanās spēkā.

Kad saskaņā ar šā punkta pirmo daļu dalībvalstis ziņo Komisijai, tās uzskaita šīs direktīvas noteikumus, no kuriem tās ir atkāpušās, to ārkārtas apstākļu veidu un apjomu, uz kuriem atkāpe ir balstīta, atkāpes ilgumu, kā arī iemeslus, kuru dēļ tiek uzskatīts, ka atkāpe ir būtiska, lai ierobežotu, mazinātu, atrisinātu vai novērstu nopietnus saimnieciskās darbības traucējumus, kā minēts 1. punktā. Komisija par to bez liekas kavēšanās informē pārējās dalībvalstis.

4. Šā panta 1. punktā minētās atkāpes maksimālais ilgums var būt viens gads.

Ja un ciktāl turpinās ārkārtas situācija, kas nopietni traucē saimniecisko darbību, atkāpi var pagarināt par laikposmiem, kas nepārsniedz sešus mēnešus, ar noteikumu, ka dalībvalsts par to paziņo Komisijai ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms iepriekšējā atkāpes perioda beigām. Minētais pagarinājums stājas spēkā, ja vien Komisija – vēlākais vienu mēnesi pirms minētā iepriekšējā atkāpes perioda beigām – pret to neiebilst, pamatojot ar to, ka pagarinājums neatbilst 1. un 2. punktā minētajām prasībām.

53. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz Pārstrukturēšanas un maksātnespējas komiteja, kas izveidota ar Direktīvas (ES) 2019/1023 30. pantu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

54. pants

Pārskatīšana

Ne vēlāk kā 2034. gada 22. janvārī un pēc tam reizi piecos gados Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu, kurā novērtēta šīs direktīvas piemērošana un ietekme. Balstoties uz minēto novērtējumu, Komisija attiecīgā gadījumā iesniedz tiesību akta priekšlikumu.

55. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2029. gada 22. janvārim. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas 15., 16. un 17. panta prasības, ciktāl tie attiecas uz *BARIS*, līdz šā punkta pirmajā daļā minētajam datumam vai līdz 2029. gada 10. jūlijam atkarībā no tā, kurš datums ir vēlāk.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.

2. II sadaļu piemēro tikai tiesiskām darbībām, kas noslēgtas no dienas, kad stājas spēkā 1. punkta pirmajā daļā minētie normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības.

3. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to valsts tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

56. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

57. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2026. gada 30. martā

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētāja	*priekšsēdētāja*
R. METSOLA	M. PANAYIOTOU

PIELIKUMS

19. pantā minētie valsts reģistri un datubāzes

1. Kadastrālie reģistri.
2. Zemes reģistri.
3. Kustamā īpašuma reģistri, tostarp transportlīdzekļu, kuģu un lidaparātu reģistri, ja šādos reģistros reģistrē īpašumtiesības.
4. Ziedojumu reģistri.
5. Hipotēku reģistri.
6. Reģistri vai datubāzes, kuros ir informācija par vērtspapīru īpašumtiesībām, piemēram, centrālie vērtspapīru depozitāriji, kā definēts Regulas (ES) Nr. 909/2014 2. pantā.
7. Ķīlu reģistri, tostarp nomas līgumi un pārdošanas un pirkuma līgumi ar īpašumtiesību saglabāšanu.
8. Reģistri, kuros reģistrēti akti par īpašumu arestiem.
9. Intelektuālā īpašuma tiesību reģistri, tostarp patentu un preču zīmju reģistri.